

Ndikimi i grupeve lokale të interesit në
vendimmarrje në nivel qendror - Ligji për pyjet

Impact of Local Groups of Interest in the Decision -
Making at Central Level - Law on forests

Uticaj lokalnih interesnih grupa na donosivanju
odluka na centralnom nivou - Zakona o šumama

Syri i Vizionit

Organizata joqeveritare "Syri i Vizionit" vepron në qytetin e Pejës dhe në Kosovë nga viti 1999, fillimisht si grup joformal i të rinxve që idetë e veta i kanë paraqitur për mes revistës "Vizioni". Prej regjistrimit në vitin 2001, organizata ka zhvilluar projekte që kanë ndikuar ndryshime në jetën e komunitetit në kuptimin e gjërë. "Syri i Vizionit" është organizatë e bazuar në komunitet, e cila merret me projekte që kanë përfshirjen, fuqizimin e komunitetit dhe rritjen e rolit të tij në vendimarrje. Bazuar në këtë, Syri i Vizionit ka realizuar qindra projekte që kanë të bëjnë me tre sektorë: informimin, avokimin dhe vetëdipesim në të gjitha fushatat e veprimit.

Organizata ka zhvilluar në 11 vjet partneritete të rëndësishme me organizata vendore dhe ndërkombëtare, institucionale, nisma dhe ka qenë pjesë e pothuaj të gjitha aktivitetave të rëndësishme që kanë ndodhur pas luftës në Kosovë. Projektit e organizatës janë përkrahur nga organizata dhe fondacione të rëndësishme ndërkombëtare, që e kanë shndërruar organizatën në një faktor të rëndësishëm në shoqëri.

OJQ Syri i Vizionit është pjesë e rrjeteve të ndryshme lokale dhe rjonale që kanë ndikuar në ngritjen e rolit të shoqërisë civile dhe me projektet e tyre kanë sjellë ndryshime që kanë prekur direkt jetën e qytetarëve në Kosovë.

ISC- Institute for Sustainable Communities
(Instituti për Komunitete të Qëndrueshme)

ISC është organizatë e pavarur jofitimprurëse e cila ndihmon njerëzit e pasionuar e të përkushtuar kudo në botë në arritjen e mjeteve, resurseve dhe aftësive që u duhen për t'iu mundësuar komuniteteve të tyre vende më të mira jete. Që nga themelimi jonë në vitin 1991 nga ish guvernatori i Vermontit, Madeleine M. Kunin, ISC-ja ka drejtuar projekte transformative të udhëhequra nga komuniteti anekënd globit dhe ka arritur mirënjojje të hershme përlidhjen e pjesëmarrjes civile me zgjidhjen e problemeve mjedisore, dhe me kalimin e viteve ka zhvilluar një qasje që përshpejton aftësinë e komunitetit për t'u përballur me sfidat dhe për t'i kapërcyer ato.

Instituti për Komunitete të Qëndrueshme (ISC) në vitin 2008 ka nisur Programin për Fuqizimin e Shoqërisë Civile të Kosovës (K-CSSP) me financim nga Agjencia e ShBA-ve për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID). Programi mëton të avancojë resurset e shoqërisë civile në Kosovë përmes krijimit të granteve, mjeteve të avancuara të avokimit dhe metodave inovative për ngritje të kapaciteteve, të cilat do të çojnë shoqërinë civile në nivele të reja të performancës. Qasja e ISC-së është strategjike dhe ndërmarrësore, duke ndihmuar organizatat joqeveritare (OJQ-të) që të mësojnë se si t'i formulojnë shqetësimet e përkrahësve, të punojnë në mënyrë efektive me zyrtarët qeveritarë dhe të ndërtojnë ndërveprime ndëretnike në çdo aktivitet të projekteve. ISC ka kuptuar se ky lloj bashkëpunimi hap dyer për ndryshime të vërteta në shoqëri, duke siguruar që partnerët lokalë avancojnë zgjidhjet që prekin jetën publike. Si rrjedhojë, shoqëria civile fiton një "vend në tryezë" në procesin vendimmarrës të qeverisë.

I - PROJEKTI

"Ndičimi i grupeve lokale të interesit në vendimarrje në nivel qendror"

Projekti "Ndičimi i grupeve lokale të interesit në vendimarrje në nivel qendror" është projekt që është implementuar nga OJQ "Syri i Vizionit" nga Peja nga korriku i viti 2009 deri në maj të viti 2011. Projekti është realizuar në kuadër të Programit për Fuqizimin e Shoqërisë Civile në Kosovë (K-CSSP) i financuar nga USAID dhe implementuar nga ISC. Qëllimi i projektit ka qenë të mundësojë ndikimin e grupeve lokale të interesit në vendimarrje në nivel qendror gjatë hartimit të ligjeve.

Projekti ka shërbyer për të krijuar një mënyrë komunikimi mes nivelit lokal në komunat Pejë, Klinë, Deçan dhe Istog dhe deputetëve që vijnë nga kjo zonë, pasi në forma të ndryshme janë angazhuar në aktivitete në Pejë 18 nga 22 deputetët e rajonit. Ky komunikim është mbajtur përmes organizimit të takimeve për qytetarët me deputetë në Zyrën e deputetëve dhe përmes forumit të përbashkët me deputetët, komunat, shoqërinë civile dhe komunitetin. Në forumin e parë të mbajtur në gusht të viti 2009 të gjithë këta pjesëmarrës kanë përzgjedhur Ligjin për pyjet, si më të rëndësishmin pér të ndikuar nga niveli lokal dhe në vazhdim projekti është fokusuar në bartjen e iniciativave nga grupet e interesit që vijnë nga niveli lokal dhe shndërrimin në rekomandime për nivelin qendror.

Gjatë periudhës së dy vjetëve të implementimit të projektit, është punuar në grupe të ndryshme me të gjitha palët e interesit pér të analizuar draftin e Ligjit për pyjet. Me komunat Pejë, Klinë, Deçan e Istog janë bërë disa kërkesë pér hartimin e një ligji të ri për pyjet dhe pér kalimin e kompetencave në nivel lokal. Një ekspert i organizatës sonë është angazhuar pranë grüpuit punues të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit rural (MBPZHR) në takimet e të cilët është informuar me përbajtjen e draftit të ligjit. Ky draft pastaj në takime të veçanta është analizuar me drejtoret e drejtive komunale për bujqësi dhe pylltaritë Pejës, Deçanit, Klinës dhe Istogut, në takimet me shoqërinë civile dhe komunitetin-përfaqësuesit e fshatrave në Pejë dhe Deçan, është diskutuar edhe në grupin e ekspertëve ligjorë dhe ekspertëve të pylltarisë në Pejë dhe Prishtinë. Rekomandimet e gjithë këtyre takimeve marrë formën e amendamenteve të veçanta në draftin e ligjit. Një dokument përfundimtar që përbledh të gjitha këto kërkesa në 44 rekomandime në draftin e ligjit për pyjet i është dorëzuar ministrisë së Bujqësisë dhe Parlamentit si rekomandime nga niveli lokal nga komunat, shoqëria civile, komuniteti dhe ekspertët.

II - TAKIMET dhe REKOMANDIMET

Takimet në Forumin e deputetëve me komunat, shoqërinë civile dhe komunitetin

Në kuadër të projektit dhe përmes Zyrës ndërlidhëse qytetarë-deputetë "Syri i Vizionit" ka bërë organizimin e tri forumeve me deputetët nga rajoni i Pejës që janë mbajtur gjatë viteve 2009-2010. Takimet e tillë që janë mbajtur çdo tre muaj në kuadër të të ashtuquajturit "grupi këshillues" si pjesë e projektit "Ndikimi i grupeve lokale të interesit në nivel vendror".

Në këto takime janë angazhuar 14 deputetë të Parlamentit të Kosovës, kanë marrë pjesë kryetarë dhe nënkyetarët e komunave, më se 10 organizata joqeveritare dhe përfaqësues të komunitetit. Në secilin prej këtyre takimeve është diskutuar për ecurinë e ndryshimit në Ligjin për pyjet, që ka qenë e përzgjedhur nga vet komunat dhe shoqëria civile që në forumin e parë si çështja me brengosëse për momentin. Pjesa e dytë e këtyre takimeve, u është lënë në dispozicion pjesëmarrësve për të ngritur çështje të ndryshme mbi nevojat që ka rajoni lidhur me përfaqësimin në parlament dhe deputetëve u janë përcjellë kërkesa dhe nevoja të ndryshme që ka edhe pushteti lokal edhe komuniteti.

Në këto takime me deputetët nga komunat dhe shoqëria civile është kërkuar që në nivel qendror të bartet këto kërkesa: pëmirësimi i grantit qeveritar për komunën e Pejës, hartimi i një ligji të ri për pyjet dhe jo ndryshimi i tij, siç ishte kërkuar nga Parlamenti fillimisht, dhe kërkesa të tjera të ndryshme. Në një nga këto takime janë përcaktuar katër projektet më të rëndësishme nga rajoni për të cilat komunat me deputetët do angazhohen që të hyjnë në agjendën e qeverisë: kanalizimi i qytetit të Deçanit, rruga Kuqishte-Bogë, rruga për te Livadhet e Istogut dhe përkujdesja për shtatin e Lumit të Bardhë. Të gjitha këto të katër problematika tashmë janë përkrahur nga Qeveria dhe janë në zgjidhje e sipër.

Tri janë kërkesat e të gjitha këtyre takimeve mbajtur në nivel lokal:

- Të hartohej ligji i ri për pyjet
- Të ketë vetëm dy nivele të menaxhimit të pyjeve, komuna dhe ministria, gjithsesi të hiqet niveli rajonal
- Komuna dhe komuniteti të përfshihen në hartimin e ligjit

Përbajtja e transkriptuar e këtyre takimeve i është shpërndarë të 23 deputetëve nga katër komunat e rajonit të Pejës, përfshirë edhe ata që nuk kanë pasur mundësi të marrin pjesë në takime, por kanë dhënë komente në përbajtjen e transkripteve të takimit.

Forumi i parë është mbajtur më datë 31 gusht 2009 në Pejë. Kanë marrë pjesë deputetët: Ali Lajçi, Adem Hajdaraj, Berim Ramosaj, Donika Kada, Ethem Çeku, Haki Shatri, Riza Smaka dhe Xhevdet Neziraj. Nga komunat: kryetar i Pejës Ali Berisha; kryetar i Deçanit Musa Berisha; Ali Sylqa, kryetar i Kuvendit komunal të Pejës; Gazmend Muhaxheri, ish deputet, këshilltar i KK të Pejës; nga shoqëria civile: OJQ Atë Lorenc Mazreku, ASRD, Ta mbrojmë natyrën pa kufi, ISC, Syri i Vizionit dhe mediat.

Nga takimi kanë dalë këto rekomandime:

- Ligji për pyjet përzgjedhjet të jetë ligji mbi të cilin do punohet nga Syri i vizonit dhe pjesëmarrësit tjerë deri në përfundim të projektit
- Deputetët nga rajoni i Pejës të harmonizohen dhe të bartin në parlament tematika lokale si: prerja e pyjeve, rritja e grantit për komunën e Pejës, ndërtimi i një objekti social në Pejë, mbrojtja e shtraitit të lumenjve,
- Të hapet zyra për deputetë në Pejë

Forumi i dytë është mbajtur më 16 dhjetor 2009 në Pejë. Kanë marrë pjesë deputetët: Riza Smaka, Naser Rugova, Xhavit Haliti, Ali Lajçi dhe Adem Hajdaraj; OSBE, ICO, ISC; komunat Pejë: Ali Sylqa, kryesues i Kuvendit Komunal, Tahir Cukaj- drejtor i Bujqësisë, Xhafer Dema - drejtor i shëndetësisë dhe mirëqenies sociale, Avdyl Lajçi drejtor i Inspepcionit, Pandeli Rugova shef i zyrës ligjorë, etj; Istog: Agim Ademaj, drejtor i administratës, Fadil Blakaj drejtor i bujqësisë dhe Beqir Meta zyrtar komunal për pylltari; Deçan: Xheladin Malaj, drejtor i Bujqësisë dhe pylltarisë, Musë Mushkolaj, zyrtar komunal për pylltari, Jashar Hulaj, etj Klinë: Çauš Berisha, Drejtoria për bujqësi dhe pylltari; organizatat joqeveritare: Ta ruajmë natyrën pa kufi, SNV, OJQ Era- Pejë, SHIP Deçan, Shoqata e bjeshkatarëve "Gjeravica", OJQ Rugova, etj. mediat dhe përfaqësues të komunitetit, gjithsej 47 veta.

Nga takimi kanë dalë këto rekomandime:

- Të vazhdohet me takime të tilla. "Syri i Vizionit" merr përgjegjësinë që pas dy muajve të organizojë edhe një takim për të gjithë pjesëmarrësit
- Të hartohet ligji i ri për pyjet është kërkesë e këtij takimi
- Në hartimin e këtij ligji të përfshihen komunat, konkretisht komunat e rajonit të Pejës, sepse këto kanë të bëjnë më së shumti me pyjet, por edhe shoqëria civile dhe komuniteti

- Kryesuesi i Komisionit Parlamentar (ose që mund ta bart dikush nga deputetët këtu), garancinë që e ka dhënë në këtë takim se do hartohet një ligji i ri për pyjet, ta transmetojnë edhe në Parlament gjatë aprovimit të ligjit në të cilin po punohet. Aty të përcaktohet edhe afati kohor- që është 3 mujori i parë i vitiit 2010

- Në rast se ligji nuk është në përputhje me nevojat e komunave, katër komuna të marrin iniciativën për të ushtruar padi në Gjykatën Kushtetuese

- Deri në aprovimin e ligjit të ri për pyjet, të zbatohet ligji që është në fuqi momentalisht e mos të shkaktohet vakum

- Deputetët ta shfrytëzojnë sa më shumë zyrën e hapur për ta në Pejë me qëllim të promovimit të një lloji të modelit të ri të komunikimit në mes të deputetit dhe qytetarëve

Forumi i tretë është mbajtur më 15 maj 2010 në Pejë. Kanë marrë pjesë: deputetët Ali Lajçi, Armend Zemaj, Besa Gaxherri, Naim Maloku, Naser Rugova, Riza Smaka, Safete Hadergjonaj dhe Xhevdet Neziri; nga komunat: Tahir Cukaj drejtor i Drejtorisë së Bujqësisë Pejë; Pandeli Rugova, zyrtar ligjore, Pejë; Zenun Zeqa, nënkyretar i Komunës Klinë; Çauš Berisha: zyrtar komunal për bujqësi, Klinë; Fadil Blakaj, Drejtori i bujqësisë Istog; Demë Çeta, komuna e Istogut; Jeton Mushkolaj, Komuna e Deçanit; nga shoqëria civile: SNV, AgroKlina, Podguri, ASDR, SIV, Gjeravica, Shoqata e pronarëve të pyjeve, KFOR, përfaqësues të komunitetit rugovas dhe mediat.

Nga takimi kanë dalë këto konkluzione:

- Lidhur me dy ligjet: Ligjin për pyjet dhe Ligjin për mbeturinat, "Syri i Vizionit" do të bartë në qendër çdo lloj vërejte, çdo lloj sugjerimi që kanë komunat, shoqëria civile dhe akterë tjerë lidhur me këto ligje, ndërsa Komisionit parlamentar për bujqësi dhe pylltari i ofrohet organizimi i takimeve të përbashkëta, debatin publik, etj.

- Në rishikim të buxhetit dhe në planifikimin e buxhetit për vitin 2010 deputetëve nga komunat Pejë, Klinë, Deçan dhe Istog u kërkohen të përkrahin këto 4 projekte të rajonit: asfaltimin e rrugës Pejë-Bogë, kanalizimin për qytetin e Deçanit, rregullimin e shtratit të Lumit të Bardhë dhe Drinit të Bardhë dhe shtrimin e rrugës deri tek Livadhet e Istogut

- Nga ky forum ju bëhet thirrje komunave që të punojnë projekte që deputetët t'i prezantojnë në parlament, në komisionet parlamentare, por edhe për Qeverinë dhe Bashkimin Evropian.

- U bëhet thirrje deputetëve, komunave dhe qytetarëve që ta shfrytëzojnë Zyrën për deputetët në Komunën e Pejës.

Takimi me zyrtarë komunalë dhe shoqërinë civile në Pejë lidhur me ndryshim e Ligjit për pyjet, Pejë, më 09 dhjetor 2009

Pjesëmarrës: Tahir Cukaj, drejtor për Bujqësisë dhe pylltari Pejë, Xheladin Malaj, drejtor për Bujqësi dhe Pylltari në Deçan, Çauš Berisha nga drejtoria për bujqësi dhe pylltari në Klinë; Musë Mushkolaj, nga drejtoria për bujqësi dhe pylltari në Deçan, Haki Tahirukaj, inxhinier i pyjeve Deçan, Rasim Syla nga Policia e Kosovës, Pandeli Rugova, zyrtar ligjor i komunës në Pejë, Arianit Demaj, përfaqësues i bashkësisë territoriale Rugovë, OJQ "Ta ruajmë natyrën pa kufi", OJQ "Atë Lorenc Mazreku" dhe SiV.

Nga takimit me drejtorët e komunave dolën këto rekandime:

- të bëhet regjistrimi i situatës së pyjeve.
- komunave t'u jepet menaxhimi, planifikimi dhe mbrojtja e pyjeve.
- nëse nuk ka bashkëpunim dhe nëse është ligji i papërshtatshëm për komunat, atëherë komunat mund t'i drejtohen Gjykatës Kushtetuese për kontestim të ligjit,
- duhet të përfshihen kërkesat e Komunave si kushtëzim nga ana e Komunave

Takimi me drejtorët komunalë të bujqësisë në Pejë lidhur me ndryshimet në Ligjin për pyjet, Pejë, më 29 mars 2010

Pjesëmarrës: Tahir Cukaj, drejtor BPZHR Pejë; Pandeli Rugova, zyra ligjore komunale Pejë; Fadil Blakaj drejtor i BPZHR Istog; Nasim Haradinaj, drejtor i BPZHR Deçan; Shefqet Tolaj nga BPZHR Deçan; Muzli Mavraj nga BPZHR Istog dhe përfaqësues nga SiV.

Nga takimit me drejtorët e komunave pas analizës së ndryshimeve të aprovuara të Ligjit mbi pyjet dolën këto rekandime:

- Përfshirja e ekspertëve komunalë në komisionin për hartimin e ligjit të ri
- Përfshirja e Asociacionit të komunave në komisionin për hartim të ligjit.
- Komunave duhet t'u kalohen kompetencat e planifikimit përveç atyre menaxhuese
- Qeveria duhet të krijojë buxhet për implementimin e ligjit pasi komunat nuk do të kenë mundësi buxhetore pér këtë gjë.

Debatet me qytetarë:

Problematikat e identifikuara nga komuniteti në raport me Ligjin për pyjet, nga takimi me kryetarët e fshatrave në

Rugovë, më 22 prill 2011:

- të parashihet e drejta e pronës për pronarët privatë të pyjeve
- të përmenden në ligj edhe "pronat e fshatrave" të bëhet incizimi dhe kufizimi i pronave pyjore
- të krijohet kadastra e pyjeve
- komuniteti të përfshihet në planifikim vjetor për menaxhimin e pyjeve, në planet pér tjetërsime të pronës, etj
- ligji të parashikojë angazhimin e stafit që duhet të ketë komuna pér implementimin e ligjit të ri, kalimin nga organizatat tjera tek komuna
- ligji të pasohet nga ligje tjera që zgjidhin problemet që ka komuniteti në Rugovë, si psh. Ligji për pronën, Ligji për kthimin e pronave ish pronarëve
- të krijohet një komision që do përfaqësojë komunitetin

Problematikat e identifikuara nga komuniteti në raport me Ligjin për pyjet nga takimi me kryetarët e fshatrave në

Deçan, më 29 prill 2011:

- Asetet e ekonomive pyjore t'u kalojnë tërësisht komunave
- Të ardhurat nga taksat duhet të mbisin 40 përqind në komunë e 60 të shkojnë në ministri e jo 30 me 70 përqind
- Ndëshkimet pér dëmtim të pyllit tëjenë të sanksionuara dhe saktësuara mirë në mënyrë që gjykatat të mos kenë shumë hapësirë manovrimi
- Bashkë me taksën pér pyjet të krijohet një fond shtesë pér hapjen e rrugëve pyjore që shërbejnë edhe pér blegtorinë, emergjencat etj.
- Në ligj të trajtohen pyjet private, në Kosovë ka 40 përqind të pyjeve në pronësi private kurse në ligj s'përmenden vetëm tri fjali
- Ligji dhe aktet nënligjore të saktësojnë detyrimet që ka firma që fiton tenderët në kuptim të pastrimit dhe grumbullimit të lëndës së mbetur drusore, etj
- Shpalljen e një moratoriumi 3-5 vjeçar në prerjen e pyjeve, në këtë periudhë të bëhet vetëm pastrimi i pyjeve
- Të kalojë në komuna menaxhimi i plotë i pyjeve (duke përfshirë edhe damkosjen, planifikimin, etj)

Në debatet me qytetarë kanë marrë pjesë edhe zyrtarët komunalë nga drejtoretë e bujqësisë në Pejë e Deçan.

Zyra Ndërlidhëse Qytetarë - Deputetë

Orari i Punës
09 - 12
Çdo ditë pune

III - FUNKSIONIMI I ZYRËS SË DEPUTETËVE:

Zyra ndërlidhëse qytetarë-deputetë është hapur më datë 16 dhjetor 2009 në ndërtesën e Komunës së Pejës si pjesë e projektit "Ndikimi i grupeve lokale të interesit në vendimarrje në nivel qendror" të realizuar nga OJQ "Syri i Vizonit" në Pejë në kuadër të Programit për Fuqizimin e Shoqërisë Civile në Kosovë (K-CSSP) i financuar nga USAID dhe implementuar nga ISC. Kjo zyrë si pjesë e projektit ka pasur për synim të mundësojë që në nivelin qendror- në legjislativin kosovar, të dëgjohet zëri i qytetarëve dhe grupeve tjera të interesit nga niveli lokal. Prezantimi i idesë për hapjen e zyrës është bërë në takimin e mbajtur në muajin gusht në të cilin kanë marrë pjesë tetë deputetë nga Parlamenti i Kosovës, kryetarët dhe përfaqësuesit e katër komunave të rajonit, shoqërisë civile dhe komunitetit. Pas kësaj, komuna ka shfaqur gatishmérinë që të lirojë një zyrë në objektin e komunës, për nevojat e këtij projekti dhe aty është vendosur Zyra e deputetëve.

Zyra e ndërlidhëse qytetarë-deputetë ka funksionuar deri në shpërbërjen e Parlamenti të Kosovës më datën 02 nëntor 2010, duke punuar çdo ditë pune që nga ora 09-12. Për një vit funksionimi, në aktivitete dhe forma të ndryshme janë përfshirë 18 deputetë nga 22 deputetët e rajonit të Pejës në Parlamentin e Kosovës.

Në këtë periudhë Zyra ka qenë në shërbim të deputetëve, qytetarëve, organizatave apo grupeve të ndryshme të komunitetit, drejtoreve të komunave etj. me qëllim që të ndihmojë në kontaktin e ndërsjellë, shkëmbimin e informacionit dhe lehtësimin e organizimit të takimeve duke u ofruar atyre dokumentacion, ligje, projektligjet, procesverbale, datat e mbledhjes apo rendin e ditës së Parlamentit dhe të komisioneve, kërkesat e tyre në raport me deputetët e rajonit të Pejës dhe në përgjithësi për punën e Parlamentit të Kosovës, etj.

Aranzhimi i takimeve të qytetarëve me deputetët: Gjatë funksionimit të zyrës është bërë aranzhimi i takimeve qytetarë-deputetë, që janë mbajtur në Pejë, por edhe në Deçan e Istog. Këto takime kanë funksionuar si ditë takimi kushtuar qytetarëve dhe nevojave të tyre, ndërsa deputetët kanë marrë shënimë për t'u interesuar për to. Takimet e tillë kanë zgjatur deri në dy orë dhe në to janë paraqitur problemet individuale apo lokale të qytetarëve tek deputetët. Në përgjithësi në këto takime me deputetë janë përfshirë 10 deputetë, disa nga të cilët kanë qenë disa herë në takime. Përzgjedhja e deputetëve është bërë sipas interesimit të qytetarëve që kanë shprehur për takime. Në këto takime kanë marrë pjesë qindra qytetarë dhe janë ngritur dhjetëra çështje nga më të ndryshmet.

Takimet janë mbajtur në Zyrën e deputetëve, e cila është në ndërtesën e Komunës në Pejë. Deputeti Riza Smaka ka mbajtur tri herë takime më qytetarë, ndërsa në zyrën në Pejë me qytetarët janë takuar Naser Rugova, Ali Lajçi, Adem Hajdari, Xhevdet Neziri dhe Numan Balaq. Në Deçan, me organizim nga zyra jonë, në Pallatin e Kulturës "Jusuf Gërvalla" është mbajtur takim me deputetët Rita Hajzeri dhe Shkumbin Demaliaj, kurse në Istog me deputetët Donika Kadaj-Bujupi dhe Haki Shatri, mbajtur në zyrën e cila na është lëshuar nga Komuna e Istogut në katin e parë të Kuvendit Komunal.

Gjatë këtyre takimeve qytetarët kanë ngritur tema nga më të ndryshmet dhe kanë dalë probleme dhe interesime të shumta për ligjet, e që disa prej tyre janë përcjellur nga deputetët në Parlamentin e Kosovës.

Për organizimin e këtyre takimeve janë shpérndarë njoftime në vendet më të frekuenteura të qytetit dhe janë njoftuar qytetarët për vendin dhe kohen se ku mund ta takojnë deputetin. Është dërguar komunikatë përmes media në Zyrën e informimit në Kuvendin komunal, si dhe është bërë një reklamë në TV-të lokale dhe një njofte formë komunikate në radiot lokale të cilat janë transmetuar disa herë gjatë ditës. Disa qytetarë janë kontaktuar edhe nëpërmes numrave të telefonit që më parë i kishin lënë në Zyrën e deputetëve dhe kanë kërkuar takim me deputetët.

Çështjet e ngritura na takimet e qytetarëve me deputetë: Në këto takime kanë marrë pjesë qindra qytetarë dhe janë ngritur dhjetëra çështje nga më të ndryshmet. Për disa nga këto takime, deputetët që kanë qenë të informuar kanë kthyer përgjigjet ose kanë dhënë sugjerimet aty për aty qytetarëve, ndërsa për disa prej tyre, deputetët kanë dhënë premtimin se do pyesin dhe se do t'i kthejnë përgjigje pasi të kenë kontaktuar autoritetin përgjegjës.

Temat që janë diskutuar në takimet qytetarë-deputetë dhe që më se shumti u kanë interesuar qytetarëve përmundësinë e zgjedhjes së këtyre çështjeve apo problemeve aktuale janë: mbrojtja e pyjeve në rafinineri e Pejës, parku nacional në Bjeshkët e Nemuna, përcaktimi i vijës kufitare me Malin e Zi, ligji mbi pronat dhe problemet lidhur me pronat e nacionalizuar, përmirësimi i infrastrukturës në lokalitete të ndryshme, ndërtimi i një objekti social nga Qeveria për qytetin e Pejës, rritja e grantit qeveritar për Pejën, ndërtimi i shtëpive të djegura nga lufta, përkrahja përmes bujqësinë, ndihmat përmes sociale, pensionistët, etj

Disa nga këto çështje që janë ngritur si pyetje parlamentare edhe në Parlament nga deputetët e rajonit të Pejës: Çështja e objektit për banim social në Pejë, menjëherë pas takimit në Pejë është paraqitur në Parlament; çështja e mbrojtjes së pyjeve dhe kalimit të kompetencave për menaxhim të pyjeve në komuna është ngritur në shtator 2009; poashtu në komisionin parlamentar për bujqësi dhe pylltari dhe në parlament janë paraqitur kërkesat e komunave të rajonit për amandamentimin e Ligjit për pyjet dhe hartimin e ligjit të ri, që ka qenë një kërkesë e komunave drejtuar pikërisht këtij komisioni dhe parlamentit. Janë ngritur edhe çështje tjera në Parlament për bujqësinë, turizmin, vijën kufitare me Malin e Zi, pronat, etj.

Shpërndarja e materialeve lidhur me punën e Parlamentit: Përveç takimeve Zyra është marrë edhe me përcjelljen e ligjeve dhe draft-ligjeve të miratuara në Parlamentin e Kosovës, si edhe ka bërë shpërndarjen e materialeve sipas nevojës që kanë shfaqur qytetarët dhe subjektet lidhur me punën e Parlamentit.

Fillimi i komunave, drejtoreve dhe sektorëve të ndryshëm u janë dhënë kopjet e planeve një vjeçare të punës nëpër komisionet parlamentare të Parlamentit të Kosovës në katër komunat në të gjitha sektorët. Kështu komunat, drejtore përkatëse me kohë kanë qenë të informuara se kur do aprovohen ligjet e caktuara, në mënyrë që me kohë të dërgojnë reagimet ose sugjerimet e tyre. Këto plane, varësisht nga sektori, janë shpërndarë edhe në institucione tjera si gjykata, polici, etj. varësisht nga përbajtja e ligjit dhe implikimet që ka ai.

Për komunat është dhënë nga faza në fazë drafti i Ligjit për pyjet dhe ligjit për mbeturinat, ligje që ua kalojnë kompetencat komunave në këto sektorë, në kohën që drejtore komunale as që ishin informuar për përbajtjen. Përveç materialeve nga Parlamenti, zyra ka dërguar në adresë të parlamentit disa kërkesa nga niveli lokal. Fillimi i shtetit dorëzuar një kërkesë e iniciuar nga Zyra dhe nënshkruar nga kryetarët e katër komunave për përbajtjen e ligjit të ri për pyjet, pastaj i është kërkuar Komisionit parlamentar për bujqësi e pylltari, që gjatë amandamentimit të Ligjit të plotësohet kërkesa e komunave për një ligj të ri dhe së fundi edhe një dokument me rreth 30 sugjerime nga komunat, ekspertët dhe shoqëria civile, lidhur me draftligjin për pyjet, drejtuar Ministrisë së Bujqësisë dhe Komisionit parlamentar për bujqësi dhe pylltari.

Vlerësimet mbi punën e Zyrës ndërlidhëse:

Zyra ndërlidhëse qytetarë-deputetë është vlerësuar si nga qytetarët, deputetët e Parlamentit të Kosovës dhe komunat e rajonit. Ata që e kanë vizituar dhe që e kanë njojur punën dhe funksionin e saj nga afër, e kanë vlerësuar si një model të mirë dhe një mundësi për paraqitjen e problemeve dhe zgjedhjen e tyre apo përcjelljen në Parlament.

Në takime të ndryshme të shoqërisë civile (nga NDI, Tacso) dhe në disa studime (KDI, studimi shkencor i profesorit Mujë Uka në konferencën ndëruniversitare Kosovë-Bosnje, etj), kjo zyrë ndërlidhëse qytetarë-deputetë është parë si model i mirë i mënyrës së funksionimit të një zyre që do kryejë funksionin ndërlidhës mes deputetëve, komunave dhe qytetarëve. Pasi që shoqëria civile dhe organizatat ndërkombëtare që funksionojnë në Kosovë vazhdimisht janë të interesuar të shtojnë komunikimin mes deputetëve dhe qytetarëve është kërkuar që edhe në qytetet tjera të Kosovës të hapen zyra të tillë, që pritet të bëhet në një të ardhme bazuar mbi fondet e vet Parlamentit por edhe me përkrahjen e donatorëve.

Puna e zyrës dhe secili aktivitet i organizuar nga kjo zyrë është përcjellë nga mediet elektronike dhe mediet e shkrura, që kanë publikuar dhjetëra shkrime që kanë afirmuar punën e zyrës. Vet zyra ka angazhuar deputetë nga Parlamenti dhe Qeveria që në tri debate televizive që janë mbajtur në kuadër të të njëjtit projekt, që implementohet nga OJQ Syri i Vizonit në Pejë, në të cilat ata kanë informuar qytetarët për çështje të zbatimit të kërkesave që vijë nga Peja për legjislativin e Kosovës.

Për: - Komuniteti i përgjithshëm, Pjelltar, Dukagjini Rruga dhe Mjedis e Pashkëve/ Këshilli Raportor
- Grupi punues për ndryshimin/plethirin e ligjit për pajet e Kosovës
- Ministrimi e Rregjimit, pylltari i tij shumicë ruzi
Ndryshim: OJQ ka fituar i lëkuar, Përk

Journal of Nonlinear Science and Applications (JNSA) 2014:10, 293-304

Dokumentet i borttagning har tilldelats författningsrättlig positionerat i länsstyrelsen kommunikation om rapporten om utvärdering av plattformen i lättnad för granskning i kommissionen. Kommissionen har överlämnat rapporten till länsstyrelsen om kommunen, kyrkobyggnaden och länsstyrelsen i kommissionen, direktörerna till högsta i polisens och riksförbundet om länsstyrelsen och dess projektet om hävdande av rättsprincipen om lika behandling för medborgarna i rapporten. För renoveringen i kyrkan projekterat i länsstyrelsen har också rättsprincipen om lika behandling för medborgarna i rapporten.

Visconti che è stato nominato reggimento e comune
di Berlino, mentre i comuni di Pisa,
Mussomeli, Ispica e Ispicella di Cesarini;
non Roma, che non è un comune di questo tipo.

Abi reagiert
(ab "Stern i. Münzen")

I V - DOKUMENTE dhe PUBLIKIME

Gjatë realizimit dhe për nevojat e projektit janë hartuar disa dokumente që u janë drejtuar institucioneve qendrore për t'u marrë parasysh si nevoia të komunitetit dhe nivelit lokal.

Pjetësor për komunat- I plotësuar me drejtoritë përbujqësi dhe pylltari, lidhur me projektligjin përndryshimin dhe plotësimin e ligjit për pyjet. Gjatë muajit shtator të vitit 2009 përmes një pjetësori të hartuar nga Syri i Vizionit janë mbledhur informata nga drejtoritë komunale, për qëndrimet e komunave, sasinë e informatave dhe përfshirjen e tyre në hartim të ligjit. Rezultati ka qenë se asnjë nga komunat Pejë, Deçan, Klinë dhe Istog nuk janë të informuara për draftin e ligjit, përbajtjen e tij as përafatet e miratimit të tij dhe se komunat duan të jenë të përfshira në këtë proces.

Kërkesë pér përfshirje: Në një dokument të përgatitur në kuadër të projektit tonë, kryetarët e katër komunave në muajin tetor 2009 kanë nënshkruar kërkesën drejtuar Ministrisë së Bujqësisë dhe Komisionit pér bujqësi e pylltarit të Parlamentit në cilën janë paraqitur kërkesat kryesore që kanë ato: hartimin e ligjit të ri pér pyjet, kalimin e kompetencave pér pyjet nga ministria te komuna, ndarja e përgjegjësive në dy nivele dhe shuarjen e nivelit rajonal të menaxhimit të pyjeve dhe përfshirjen e komunave në hartimin e ligjit të ri pér pyjet.

Kërkesë drejtuar Ministrisë së Bujqësisë dhe Komisionit parlamentar: Me kërkesat e komunave të rajonit: Peja, Klina, Deçani dhe Istogu, nënshkruar nga kryetarët dhe me rekomandimet nga forumi me deputetë, takimet me drejtoritë komunale, shoqërinë civile dhe komunitetin, Syri i vizionit iu ka drejtuar këtyre dy institucioneve një kërkesë për hartimin e një ligji të ri për pyjet dhe për përfshirjen e nivelit lokal në këtë proces.

Kërkësë drejtuar Ministrisë së Bujqësisë dhe grupit punues për hartimin e ligjit: Bazuar në rekomandimet e takimit që kishte organizuar OSBE në Pejë në tetor të vitit 2009, Syri i Vizionit, pasi ka prezantuar punën e vet iu ka drejtuar me një kërkësë këtyre institucioneve që merr përgjegjësinë për të organizuar, financuar dhe mbledhur në një vend të gjitha palët përfshirë edhe komunat e rajonit, në mënyrë që grupi punues për hartim të ligjit dhe komisioni parlamentar të informohen me kërkësat e rajonit

Kérkesat pér garanci pér hartimin e ligjit të ri: Komisionit parlamentar pér bujqësi dhe pylltari në ditët para aprovimit të amendamenteve pér ndryshimin e ligjit pér pyjet, në prill të vitit 2010, i është bërë një kérkesë në të cilën është kérkuar kryetari të këtij komisionit deputetit Naser Rugova që kuvendi para miratimit të amendamenteve të garantojë se ky ndryshim ligji është i përkohshëm dhe se do hartohej ligj i ri pér pyjet sikur kanë kérkuar komunat, në të kundërt Syri i Vizionit do mobilizojë edhe komunat dhe do t'u bëjë thirrje deputetëve nga rajoni që të mos e votojnë.

Rekomandimet e ekspertëve: Teksti me 44 rekomandime pér ndryshime në draftin e ligjit pér pyje, të hartuara nga ekspertët në pesë takime me ekspertë që janë mbajtur gjatë viteve 2010 dhe 2011 në Pejë dhe Prishtinë përmban të gjitha kérkesat që janë mbledhur nga takimet me qytetarët, nga komunat, nga kérkesat që janë bërë gjatë gjithë realizimit të projektit dhe janë dokumenti përfundimtar përbledhës që i jepet Ministrisë së Bujqësisë, Qeverisë dhe Parlamentit para se të aprovohet ligji i ri, në mënyrë që ato të jenë të informuara pér mangësitë e ligjit dhe pér kérkesat e nivelit lokal.

Debatet në TV: Pér të informuar qytetarët pér ligjin pér pyjet në kuadër të projektit janë mbajtur tri debate televizive në televizionin lokal TV Dukagjini. Në këto debate poashtu është bërë edhe ballafaqimi i përfaqësuesve të qeverisë dhe legjislativit me nivelin lokal dhe kanë marrë pjesë kryesuesi i Komisionit parlamentar pér bujqësi e pylltari Naser Rugova, Ministria e Bujqësisë drejtori i Departamentit të pyjeve Hysen Abazi, Komunat Pejë e Deçan, ekspertë të ligjit e të pyjeve dhe përfaqësues të shoqërisë civile.

Publikime dhe Artikuj: Aktivitetet e takimet e organizuara janë përcjellë nga mediat që kanë shkruar në mënyrë afirmative pér këtë projekt dhe arritjet e tij. Së paku 35 artikuj në të gjitha mediat e shkruara kosovare dhe jashtë Kosovës kanë paraqitur punën në realizimin e këtij projekti.

Pér nevojat e projekti nga vet organizata jonë është shtypur një broshurë dhe një fletëpalosje me përbajtjen dhe e projektit që u është shpërndarë qytetarëve dhe institucioneve.

Syri i Vizionit

Nongovernmental organization "Syri i Vizionit" operates in the town of Pejë/Pec and Kosovo since 1999, initially as a youth informal group that presented its ideas through "Vizioni" youth magazine. Since its registration in 2001, the organization developed projects that changed the life of communities in the general sense. "Syri i Vizionit" is a community based organization, which deals with projects aiming inclusion, community empowerment and increasing the role of community in decision-making. Having this in mind, "Syri i Vizionit" implemented thousands of projects that relate to the three following sectors: information, advocacy and awareness on all the fields of action.

During its 11 years of existence, the organization has developed important partnerships with local and international organizations, institutions, initiatives, and was part of almost all important activities that happened in the postwar Kosovo. Projects of the organizations were supported by significant international organizations and foundations, which made organization an important factor in the society.

NGO Syri i Vizionit is part of various local networks that impacted on the role of civil society and with their projects brought changes that directly impacted on the lives of Kosovo people.

ISC- Institute for Sustainable Communities

Institute for Sustainable Communities (ISC) is a non for profit organization that gives passionate, committed people around the world the tools, skills, and resources they need to make their communities better places to live. Since founding in 1991 by former Vermont Governor Madeleine M. Kunin, ISC has led transformative community-driven projects across the globe. ISC acquired early recognition for connecting civic participation with environmental problem solving, and over the years ISC has developed an approach that accelerates a community's ability to meet challenges head on. Headquartered in Vermont, USA, ISC has had a long presence in the region with offices in Serbia, Macedonia, and Kosovo.

The Institute for Sustainable Communities (ISC) launched the Kosovo Civil Society Strengthening Program (K-CSSP) in 2008 with funding from the United States Agency for International Development (USAID). The program enhances existing civil society resources in Kosovo through grant making, cutting edge advocacy tools, and innovative capacity building methods, in order to take civil society to new levels of performance. ISC's approach is strategic and entrepreneurial, helping nongovernmental organizations (NGOs) learn to articulate constituents' concerns and advocate effectively to government officials. The overall goal of K-CSSP is to ensure that Kosovo civil society is an effective and influential partner to government in public decision making contributing to an inclusive and democratic Kosovo.

I - THE PROJECT

"Impact of local groups of interest in central level decision-making"

The "Impact of local groups of interest in central level decision-making" is a project that was implemented by NGO "Syri i Vizionit" from Pejë/Pec from July 2009 through May 2011 under the auspices of Kosovo Civil Society Strengthening Program (K-CSSP) funded by the USAID and implemented by ISC). Aim of this project was to enable impact of local groups of interest in central level decision-making during laws drafting.

The project served to create a channel of communication between the local level of Pejë/Pec, Klinë/Klina, Deçan/Decane and Istog/Istok municipalities and MPs coming from this region since 18 out of 22 regional MPs were engaged in activities in different ways. This communication was maintained through organizing meetings for citizens with MPs in the Citizens-MPs Liaison Office and through the joint forum with MPs, municipalities, civil society and the community. In the first forum held on August 2009 all these participants selected Forestry Law, as the most important issue to impact from the local level and on the later stages the project focused on addressing initiatives of the groups of interest coming from the local level and their conversion into recommendations for the central level.

During the two years of this project implementation it was worked on different groups with all interested stakeholders to analyze the forestry draft law. Meetings were held with Pejë/Pec, Klinë/Klina, Deçan/Decane and Istog/Istok municipalities and together with mayors of these towns during 2009 drafting of a new forestry draft law and for transferring competencies in the local level were requested. An expert of our organization was engaged in the working group of the Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development (MAFRD) and in the meetings of this group was informed about the content of the draft law. This draft was analyzed in the specific meetings that followed with directors of municipal directorates for agriculture and forestry in Pejë/Pec, Klinë/Klina, Deçan/Decane and Istog/Istok municipalities, in meetings with civil society, communities-representatives of villages in Pejë/Pec and Deçan/Decane and in the legal experts' group and with forestry experts in Pejë/Pec and Prishtinë/Pristina. Recommendations of all these meetings took the shape of specific amendments in the draft law. A final document that summarized all these request in 44 recommendations for the new forestry draft law was prepared for the Ministry of Agriculture for the Kosovo Assembly, to whom it will be presented as recommendations from the local level, municipalities, civil society, community and experts.

II - MEETINGS AND RECOMMENDATIONS

Meetings with the MPs Forum and municipalities, civil society and community

Under this project and through the Citizens-MPs Liaison Office, "Syri i Vizionit" organized three forums with MPs from Pejë/Pec region that were held during 2009-2010. These meetings were held every three months under the so-called "advisory group" as part of the "Impact of local groups of interest in central level decision-making" project.

In these meetings were engaged 14 Kosovo Assembly MPs, mayors and deputy presidents of municipalities, over ten nongovernmental organizations and representatives of the community. In each of these meetings was discussed about the flow of forestry law changes, a topic which was chosen by municipalities and civil society in the first forum as the most critical issue of the moment. The second part of these meetings was left to participants' disposal to bring up different issues that region has in regards to representation at the Assembly and different requests and demands of the local governance and community were addressed to MPs.

In these meetings, municipalities and civil society called on MPs to address the following requests to the central level: improvement of governmental grant for the municipality of Pejë/Pec, drafting of a new forestry law and not its changing, as it initially was asked by the Assembly, and many other different requests. In one of these meetings was determined the four most important projects from the region that municipalities and MPs will engage on putting them in government's agenda were: Deçan/Decane town sewage system, Kuqishte-Bogë road, road to Istok/Istok Valleys and maintenance of Lumi i Bardhë riverbed. All these four issues were already supported by the government and their solution is underway.

There are three requests of these meetings in the local level:

- To prepare a new forestry law
- To have only two levels of forests' management, the Ministry and Municipality and namely to remove the regional level
- Municipalities, concretely Pejë/Pec region municipalities to be involved in drafting of this law, since they are mostly related to forests, as well as civil society and community.

These meetings content transcripts were distributed to 23 MPs of the four municipalities of Pejë/Pec region, including the ones that did not have the opportunity to take part in them, but gave comments in the content and to the meetings' transcripts.

The first Forum was held on August 31, 2009 in Pejë/Pec. In this forum took part the following MPs: Ali Lajçi, Adem Hajdaraj, Berim Ramosaj, Donika Kada-Bujupi, Et'hem Çeku, Haki Shatri, Riza Smaka and Xhevdet Neziraj. From the municipalities: Pejë/Pec mayor Ali Berisha; Deçan/Decane mayor Musa Berisha; Pejë/Pec Assembly chairperson Ali Sylqa; Gazmend Muhamxheri, former MP and current Pejë/Pec MA counselor; From the civil society: NGO Atë Lorenc Mazreku, ASRD, Ta mbrojmë natyrën pa kufi, USAID/ISC, Syri i Vizionit and media.

The recommendations listed under came out of this meeting:

- The forestry law is selected to be law on which Syri i Vizionit and other participants will work on until the end of the project
- Pejë/Pec regional MPs will harmonize among themselves and convey local topics to the Assembly, including: wood cutting, increase of the governmental grant for Pejë/Pec, building of a social building in Pejë/Pec, protection of riverbeds, and
- To open MPs Office in Pejë/Pec.

The second Forum was held on December 16, 2009 in Pejë/Pec. In this forum took part the following MPs: Riza Smaka, Naser Rugova, Xhavit Haliti, Ali Lajçi and Adem Hajdaraj; OSCE, ICO, ISC; From the municipalities: Pejë/Pec Assembly chairperson Ali Sylqa, Tahir Cukaj-Director of agriculture directorate, Xhafer Dema – Health and social welfare director, Avdyl Lajçi – Inspection director, Pandeli Rugova – Head of Pejë/Pec municipality legal office, etc; Istog/Istok: Agim Ademaj – Director of Administration, Fadil Blakaj – Director of agriculture directorate and Beqir Meta – municipal officer for forestry; Deçan/Decane: Xheladin Malaj – Director of agriculture and forestry directorate, Musë Mushkolaj – municipal officer for forestry, Jashar Hulaj, etc; Klinë/Klina: Çauš Berisha – Agriculture and forestry directorate; Nongovernmental organizations: Ta ruajmë natyrën pa kufi, SNV, NGO Era- Pejë/Pec, SHIP Deçan/Decane, Hikers Association "Gjeravica", NGO "Rugova", etc. media and representatives of the community numbering 47 in total.

The recommendations listed under came out of this meeting:

- To continue with such meetings. "Syri i Vizionit" takes over the responsibility to organize a similar meeting after two months

- To prepare a new forestry law
- Municipalities, concretely Pejë/Pec region municipalities to be involved in drafting of this law, since they are mostly related to forests, as well as civil society and community.
- Chairperson of the Assembly Committee (or someone that can be replaced by the MPs involved), to address to the Assembly the need for guarantees that a new forestry law will be drafted while the new law worked on will be adopted. This determines the timeframe, namely the first quarter of 2010.
- In case that the law is not in line with the needs of municipalities, the four municipalities will take over the initiative to file a lawsuit at the Constitutional Court
- To avoid legal vacuums, the governing law should be applied until the adoption of the new forestry law
- MPs to use the Office opened for them in Pejë/Pec with aim to promote a new model of communication between them and citizens.

The third Forum was held on May 15, 2010 in Pejë/Pec. In this forum took part the following MPs: Ali Lajçi, Armend Zemaj, Besa Gaxherri, Naim Maloku, Naser Rugova, Riza Smaka, Safete Hadergjonaj and Xhevdet Neziraj. From the municipalities: Tahir Cukaj- Director of agriculture directorate in Pejë/Pec; Pandeli Rugova – Head of Pejë/Pec municipality legal office; Zenun Zeqa, Klinë/Klina municipality deputy president; Çauš Berisha – municipal officer for agriculture; Fadil Blakaj – Director of agriculture directorate in Istog/Istok; Demë Çeta, municipality of Istog/Istok; Jeton Mushkolaj – Deçan/Decane municipality; From the civil society: SNV, AgroKlina, Podguri, ASDR, Syri i Vizionit, Gjeravica, Association of forest owners, KFOR, representatives of Rugova community and media.

The following conclusions came out from the meeting:

- In relation to forestry law and waste law "Syri i Vizionit" will address to the center any remarks or suggestions that municipalities, civil society and other stakeholders related to these law have, while organizing of the joint meetings, public debates, etc. will be provided to Assembly Committee for Agriculture and Forestry.
- In the budget revision and budget planning for 2010 municipal counselors of Pejë/Pec, Klinë/Klina, Deçan/Decane and Istog/Istok are asked to support these four projects of the region: Repair of Pejë/Pec-Bogë road, sewage system of Deçan/Decane town, sanitation of Lumi i Bardhë and Drini i Bardhë riverbeds and road repair to Istog/Istok Valleys.
- This Forum calls upon municipalities to work on projects in order for MPs to be able to present them to Assembly, Assembly Committees, as well as to government and the European Union.
- It is called upon MPs, municipalities and citizens to use Office of MPs in Pejë/Pec region.

Meeting with municipal officials and civil society in Pejë/Pec in relation to the forestry law on December 09, 2009 in Pejë/Pec.

Participants: Tahir Cukaj - Director of agriculture directorate in Pejë/Pec; Xheladin Malaj - Director of agriculture and forestry directorate in Deçan/Decane; Çauš Berisha - Director of agriculture and forestry directorate in Klinë/Klina; Musë Mushkolaj – from the agriculture and forestry directorate in Deçan/Decane, Haki Tahirukaj – forests engineer in Deçan/Decane, Rasim Syla from Kosovo Police, Pandeli Rugova - legal officer of Pejë/Pec municipality, Arianit Demaj – representative of Rugova community, NGO "Ta ruajmë natyrën pa kufi", NGO "Atë Lorenc Mazreku" and NGO SiV.

Out of the meeting with municipality directorates these recommendations came out:

- to register situation of forests.
- management, planning and protection of forests to be handed over to municipalities.
- in case there are disputes, if there is no cooperation and if the law is not appropriate for municipalities than the issue should be addressed to the Constitutional Court
- demands of the municipalities should be considered as conditions from these municipalities.

Meeting with municipal officials and civil society in Pejë/Pec in relation to the forestry law on March 29, 2010 in Pejë/Pec.

Participants: Tahir Cukaj - Director of agriculture directorate in Pejë/Pec; Pandeli Rugova - legal office in Pejë/Pec municipality; Fadil Blakaj - Director of agriculture directorate in Istog/Istok; Nasim Haradinaj - Director of agriculture directorate in Deçan/Decane; Shefqet Tolaj – from the agriculture directorate in Deçan/Decane; Muzli Mavraj – from the agriculture directorate in Istog/Istok and SiV representatives.

Out of the meeting with directors of municipalities and after the analysis of adopted changes of the forestry law the following recommendations came out:

- Inclusion of municipal experts in the committee for drafting the new law
- Inclusion of the Association of municipalities in the committee for drafting the law
- Besides the managing roles, municipalities should be also be handed over the planning roles
- Government should create a budget for implementation of the law, since municipalities do not have budget possibilities for this.

Debates with citizens:

Problems identified by the community in regards to forestry law in the meeting with heads of villages in

Rugovë on April 22, 2011:

- to envisage the property right for private owners of forests
- to mention "villages' property" in the law
- to record and draw forest properties
- to create forests' cadastre
- the community to be involved in annual plan for forests management, in property expropriation plans, etc.
- the law to plan engagement of staff that municipalities should have in its implementation, handover from other organizations to the municipality
- the law to be followed with other laws that solve problems faced by Rugovë community, such as: property law, the law for returning properties to former owners
- to create a committee that would represent the community.

Problems identified by the community in regards to forestry law in the meeting with heads of villages in

Deçan/Decane on April 29, 2011:

- Assets of forest economies to be completely handed over to municipalities
- 40 percent of the tax incomes should remain with the municipality - 60 percent to the ministry, and not 30 versus 70 percent as it is at present
- Punitive measures for forest damaging to be sanctioned and well set in order for courts not to have maneuvering space
- Altogether with the forests tax to create an additional fund for opening forests paths that also serve for farming, emergency, etc.
- The law should treat private forests. There are around 40 percent of private forests in Kosovo, while the law mentions only has three sentences about this
- The law and sub-acts of the law should exactly set obligations for company that wins the tender for cleaning and collecting remaining wood materials, etc.
- Declaration of a 3 to 5 years' moratorium for cutting of forests. Within this period to only clean the forests
- To pass the overall management to municipalities (also including damaging, planning, etc.)

Zyra Ndërlidhëse Qytetarë - Deputetë

Orari i Punës
09 - 12
Çdo ditë punë

III - MPs OFFICE FUNCTIONING

The Citizens-MPs Liaison Office opened on December 16, 2009 in Pejë/Pec municipality building as part of the "Impact of local groups of interest in central level decision-making" project, implemented by NGO "Syri i Vizionit" in Pejë/Pec with the financial support of USAID/ISC. This Office aimed to enable citizens and other groups of interest voice to be heard. The idea for opening of the Office was done in the meeting held in August, in which took part eight Kosovo Assembly MPs, mayors and representatives of four regional municipalities, civil society and the community. After this, the municipality showed readiness to provide an office at the MA premises for the needs of this project, and the MPs Office was placed in it.

The Citizens-MPs Liaison Office functioned until the Kosovo Assembly dissembled on November 02, 2010, operating every day between 09 and 12hrs. Over a year of its functioning, in its activities and different forms were involved 18 MPs out of 22 MPs from Pejë/Pec region in the Assembly of Kosovo.

Within this timeframe the Office was at the service of MPs, citizens, organizations or different groups of community, municipal directorates, etc. with aim to help mutual contact, information exchange and to provide relief in organizing meetings by providing them documentation, laws, draft laws, meeting minutes, meeting dates or the agenda of the Assembly and Committees, their requests in relation to Pejë/Pec regional MPs and Kosovo's Assembly work in general, and so forth.

Arranging citizens' meetings with MPs: Throughout the period of this Office functioning were arranged citizens-MPs meetings, which were held in Pejë/Pec, but also in Deçan/Decane and Istog/Istok. These meetings functioned as meeting days dedicated to citizens and their needs, while MPs took notes to get interested about these issues. Such meetings lasted up to two hours, whereas issues of individual citizens or local ones were addressed to the MPs. In general, in these meetings were involved ten MPs, while some of them took part in several meetings organized. Selection of MPs was done in line with the interest of citizens that they expressed for meetings. Hundreds of citizens took part in these meetings, while dozens of various issues were raised.

These meetings were organized in the MPs Office which was located in Pejë/Pec MA premises. MP Riza Smaka held three meetings with citizens, while citizens in Pejë/Pec Office also met with MPs Naser Rugova, Ali Lajçi, Adem Hajdari, Xhevdet Neziraj and Numan Balic.

In the municipality of Deçan/Decane, namely in the Culture Palace "Jusuf Gërvalla" was held the meeting with MPs Rita Hajzeri and Shkumbin Demaliaj, while in Istog/Istok meetings were also held with Donika Kada-Bujupi and Haki Shatri in the office that was provided by Istog/Istog MA. The most various topics and issues were raised by citizens during these meetings with citizens, while much interest was shown for the laws and some of them were addressed by the MPs at the Kosovo Assembly.

In regards to these meetings, announcement were distributed in the most frequented spaces of the town, whereas citizens were informed about the time and place that they can meet MPs. A press release was sent to Information Office of the municipal assemblies, as well as an advertisement was broadcasted in local TV station, same as an announcement in press release form was broadcasted several times daily in local radio stations. Some citizens were also contacted over their telephone numbers which they left earlier in the MPs Office and asked for a meeting with MPs.

Issues raised in the meetings of citizens with MPs: Hundreds of citizens took part in these meetings and they raised dozens of various issues. For a number of these meetings, MPs that were informed gave replies to them or gave suggestions from the first hand, while for a number of other ones MPs promised to get informed and to reply once they have contacted with the authority in charge.

The topics that were discussed in the citizens-MPs meetings were mostly related to solution of the current issues which included: protection of forests in the region of Pejë/Pec, Cursed Mountains national park, demarcation of the border with Montenegro, law on property and issues related to nationalized property, improvement of infrastructure in different areas, reconstruction of a social building by the government in Pejë/Pec town, increase of governmental grant for Pejë/Pec, reconstruction of houses damaged during the war, support for agriculture, assistance to social cases, pensioners, etc.

Here are listed some of the issues that were raised as parliamentary questions in the Assembly by Pejë/Pec regional MPs:

The issue of social building in Pejë/Pec, which was raised at the Assembly immediately after the meeting held in Pejë/Pec; the issue of forests protection and transferring competences of forests management to municipalities was raised in 2009; at the same time at the Assembly committee for agricultural and forestry and at the Assembly were presented the requests of the regional municipalities for amendment of the forestry law and drafting of the new law, which was a request of municipalities addressed directly to this committee of the Assembly. Other issues were raised at the Assembly related to agriculture, tourism, borderline with Montenegro, properties, etc.

Distribution of materials related to Assembly's work: Besides the meetings, the Office also dealt with distribution of laws and draft laws adopted at the Assembly of Kosovo, as well as distributed materials according to the needs that citizens and other subjects expressed for the work of the Assembly.

Initially, copies of annual work plans in the committees of the Kosovo Assembly were distributed to municipalities, directorates and to different directorates. By doing this, municipalities, respective directorates were timely informed when these certain laws would be adopted, in order for them to be able to address their reactions or suggestions. These plans, depending from the sector, were distributed also to other institutions, such as courts, police, etc. depending on the law content and its implications.

From one phase to the other, the forest and waste draft laws, laws that transfer them competencies in these sectors, were distributed to municipalities at a time when municipal directorates were not even informed about their content.

Besides the materials from the Assembly, Office addressed a number of requests of the local level to Assembly's address. Initially, a request initiated by the Office and signed by mayors of four municipalities regarding the content of the new forestry law was handed over to the Assembly, than the Assembly Committee for agriculture and forestry was asked that during the amendment of the Law to meet requests of the municipalities for a new law, and finally a document with around 30 recommendations from the municipalities, experts and civil society related to the forestry draft law was addressed to Ministry of Agriculture and Assembly Committee for agriculture and forestry.

Assessments about the Liaison Office:

The Citizens-MPs Office was welcomed by citizens, Kosovo Assembly MPs and municipalities of the region. All the ones that visited it and got to know its function closely assessed it as a good model and an opportunity to present problems or their potential solution, or their addressing to the Assembly.

In different civil society meetings (NDI, Tacso) and in studies (KDI, scientific study of Professor Mujé Uka in the inter-university conference, etc.), this Citizens-MPs Liaison Office was found as a good model of a functional office that will function as a liaison between the MPs, municipalities and citizens. Taking into account that international organizations functioning in Kosovo are interested to increase communication between MPs and citizens, it was requested to open similar Offices in other towns of Kosovo, which is expected to happen in the future based on Assembly's funds as well as with donors' support. Work of the Office and each organized activity from this Office was covered by electronic and print media, which published dozens of articles affirming its work. The Office itself engaged MPs from the Assembly and Government to take part in three TV debates under the project implemented by NGO Syri i Vizionit in Pejë/Pec, to inform citizens regarding solving of the issues coming from Pejë/Pec to Kosovo legislation.

P2: - Komunitati përfshinë, Pjelltar, Doli i Rural dhe Mjedisi e Planifikimit Raportor
- Grupi punon për rolykët/plateletërin e ligjt për rritje e kushteve.
- Ministrimi e Bujqësisë, pylltarisht është shumë i rruar

49 sij tukim: Ir-veitħaddi kien minn i-piċċiha u tiktieġ kien is-sussekk t-tid lu. Pejja, minn depurant n-nadur, pafuqqis li organizzati jaquarriji qiegħi minn minn im-eksema, idher x-ebda jippani. Ix-komunitati li minnukk jaġi. Post, minn fuq li organizzati li organizzati jippej ja' biex kien - dikk - disponibbli u għi-komunitati den il-nivvleġi quċċar, nifteżżejjekk as-sit-tarġi jippej ja' biex kien is-sussekk t-tid lu. Ir-riposta u għi-komunitati den il-nivvleġi quċċar, nifteżżejjekk as-sit-tarġi jippej ja' biex kien is-sussekk t-tid lu.

Dokumenti i bështëm i kthyer kësaj këshile përmes postimit poshtës në Këshilli Komunale e rrit rraport me njoftimin e përfshirur e ligjit për pyet e Kosovës. Ai bëhet kthareza past rreth teknikave të mbajtura me komunitat, kryesisht ndërkombëtarët e komunitatës, drejtësor përgjegjse e puhet si ofte nga takimet e mëposhtme me deputetët ria e riportit. Në mënyra e këtij projekti këshilli bën që ndërsa përpjekjet që kanë plotekuluar nga komunitati. Në gjithë shtëpi atyntore, dokumenti i bëhet kthareza harxhi nga Shteti.

Acta Berolica, Kraemer: Formants of Paris

Mylise Berisha, kryeruese i Komunitetit të Gjegjësisë

meiki. Nogueras, nänköryntä ja komunista sit ovat joitakin ihmeiden kohdalla.

www.sagepub.com/journals/submit

Проект 3: Кодування змінних змінною

individuel interessen a konstitusjons- og jernmønsteret ikke grupper isolert til internett når også denne må være et viktig medie. Det er derfor viktig at også denne teknologien skal få en egen rettslig status i Norge. Denne tekningen er ikke et utslag av ønske om å gjøre teknologien til et medie i seg selv, men et ønske om å sikre at teknologien blir behandlet i samme måte som andre medier. Prosjektet om innstillingen til medieteknologien er ledet av professor Gunnar Kihlstrøm, organ i konsulentgruppen for departementet, som også er medlem av Riksmønsteret. Det er viktig at teknologien blir behandlet i samme måte som andre medier. Dette er et viktig del av prosjektet om innstillingen til medieteknologien.

ANSWER

卷之三

Veritas Mundi

卷之三

卷之三

IV - DOCUMENTS AND PUBLICATIONS

Throughout the implementation and for project needs were drafted a number of documents addressed to central institutions to be taken into account as needs of local level.

Questionnaires for municipalities – directorates for agriculture and forestry regarding the draft law for changing and amending forestry law. On September 2009 through a questionnaire prepared by Syri i Vizionit was collected information from the municipal directorates, on municipalities' stances, amount of information and their inclusion in drafting of the law. The result showed that none of the municipalities of Pejë/Pec, Deçan/Decane, Klinë/Klina and Istog/Istok was informed about the draft law, its content nor the deadlines of its adoption, and if municipalities wanted to be involved in this process.

Request for inclusion: In a document prepared under the auspices of this project, on October 2009 mayors of these four municipalities signed the request addressed to the Ministry of Agriculture and Assembly Committee for agriculture and forestry in which they presented their main demands: drafting of the new forestry law, transferring of forestry competencies to municipalities, sharing of responsibilities in two levels and cancellation of the regional level for forests management, and inclusion of municipalities in drafting of the new forestry law.

Request addressed to Ministry of Agriculture and Assembly Committee: With the request of municipalities of the region – Pejë/Pec, Klinë/Klina, Deçan/Decane and Istog/Istok, signed by mayors and with recommendations of the MPs forum, meetings with municipal directorates, civil society and the community, Syri i Vizionit addressed to these institutions a request for drafting of the new forestry law and for inclusion of the local level in this process.

Request addressed to Ministry of Agriculture and working group for drafting of the law: Based on recommendations of the meeting that the OSCE organized in Pejë/Pec on October 2009, Syri i Vizioni, after presenting its work, addressed a request to these institutions that it takes over the responsibility of organizing, financing and gathering in one place all interested parties, including municipalities of the region, in order for the law drafting working group and the Assembly Committee to get informed with requests of the region.

Requests for guaranteeing drafting of the new law: On the first days of adoption of the amendments for changing of the forestry law, on April 2010, a request was addressed to Assembly Committee for agriculture and forestry. In this request, the Committee's chairperson, Naser Rugova, was asked that the Assembly of Kosovo, prior to adopting the amendments to guarantee that this law change is interim as municipalities requested, or at the contrary, Syri i Vizionit will mobilize municipalities to call upon MPs of the region not to vote for it.

Recommendations of experts: The text with 44 recommendations for changes in the forestry law, drafted by experts in five meetings held during 2010 and 2011 in Pejë/Pec and Prishtinë/Pristina contained all requests that were gathered from the meetings with citizens and municipalities. Out of the requests that were made during the implementation of the project and are the final summarized document that was handed over to Ministry of Agriculture, Government and Assembly prior to adoption of the law, in order for them to be informed with deficiencies of the law as well as with requests of the local level.

Three TV debates: To inform citizens about the new law three TV debates were held under this project at local TV station - Dukagjini. In these debates were faced representatives of the government and legislation with local level. In these debates took part Chairperson of the Assembly Committee fro Agriculture and Forestry Naser Rugova, Ministry of Agriculture, director of forests department Hysen Abazi, Pejë/Pec and Deçan/Decane representatives, experts of the law and forests, as well as civil society representatives.

Publication and Articles: Activities and meetings of the projects were followed closely by media which reported in affirmative about it and the achievements of this project. At least 35 articles in all printed media in Kosovo and abroad presented the work done in implementation of this project.

For needs of the project, our organization printed out a brochure and a leaflet with content of the project and distributed it to citizens.

Syri i Vizionit

Nevladina organizacija "Syri i Vizionit" deluje u gradu Pec i na Kosovu, na pocetku kao neformalna grupa mladih koja je svoje ideje predstavljala kroz magazin "Vizioni". Od registracije u 2001 godini, organizacija je realizovala projekte koji su uticali na promene u životu zajednice, u širem smislu. "Syri i Vizionit" je organizacija bazirana na zajednicu, koja se bavi projektima koji imaju za cilj učešće i jicanje zajednice kao i povacanje njene uloge u odlucivanju. Bazirano na to, Syri i Vizionit je realizovala stotine projekata koji se ticcu tri sektora: informisanje, advokacija i podizanje svesti u svim sferama delovanja.

Organizacija je za 11 godina razvila važna partnerstva sa domaćim i medjunarodnim organizacijama, institucijama i inicijativama, i bila je deo gotovo svih važnih aktivnosti koje su se dešavale posle rata na Kosovo. Projekti organizacije su podržavani od važnih medjunarodnih organizacija i fondacija, šta je pretvorilo organizaciju u jedan važan faktor društva.

NVO Syri i Vizionit je deo raznih lokalnih i regionalnih mreža koje su uticale na povecanje uloge civilnog društva i svojim projektima su stvarale promene koji se direktno ticcu života građana na Kosovu.

ISC- Institute for Sustainable Communities
(Institut za održive zajednice)

ISC je nezavisna neprofitna organizacija koja pomaže entuzijastima, posvećenim ljudima širom sveta tako što im obezbeđuje mehanizme, resurse i veštine koji su im potrebni da bi učinili da njihove zajednice budu bolja mesta za život. Od svog osnivanja 1991. godine, ciji je pokretac bila bivši guverner Vermonta Madeleine M. Kunin, ISC je širom sveta sprovodio projekte koji su imali za cilj transformaciju zajednice. Još u samom pocetku ISC je dobilo priznanje jer su povezivali učešće građana sa problemima zaštite životne sredine, i tokom godina razvili smo pristup kojim se ubrzava sposobnost zajednice da se spremno uhvati u koštač sa izazovima. Institut za održive zajednice (ISC) pokrenuo je Kosovski program za jicanje civilnog društva (K-CSSP) u 2008. godini, uz pomoć finansija koje je obezbedila Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID). Program nastoji da ojaca postojeće resurse civilnog društva na Kosovu preko davanja grantova, primene najsvremenijih mehanizama u zastupanju, i inovativnih metoda razvoja kapaciteta, koji bi civilno društvo trebalo da dovedu do novog, višeg nivoa rada. Pristup ISC je strateški i preduzetnicki, pri cemu se pomaže nevladinim organizacijama (NVO) da nauče da izraze brige građana, da delotvorno saraduju sa vladinim zvanicnicima, i izgrade međuetničke veze u svakom projektu na kome rade. ISC je utvrdio da ovakva vrsta saradnje otvara vrata za stvarne promene u društvu, i da istovremeno osigurava da lokalni partneri nadu rešenja koja unapređuju javni život. Kao rezultat toga, civilno društvo dobija svoje "mesto za stolom" u vladinom procesu donošenja odluka.

I - PROJEKAT

"Uticaj lokalnih grupa od interesa za odlucivanje na centralnom nivou"

Projekat "Uticaj lokalnih grupa od interesa za odlucivanje na centralnom nivou" je projekat koji je implementiran od NVO-a "Syri i Vizionit" iz Peci od jula 2009-te godine pa do maja 2011-te. Projekat je ralizovan u okviru Programa za poja anje civilnog društva na Kosovo (K-CSSP), financiran od USAID-a imlementiran od ISC. Cilj projekta je bio da omoguci uticaj lokalnim grupama od interesa kod donošenja odluka na centralnom nivou kokom izrade zakona.

Projekat je služio da bi se stvorio neki nacin komuniciranja izmedu lokalnog nivoa u opština Pec, Klina, Decane i Istok i parlamentaraca koji dolaze iz ove zone, jer u raznim aktvnostima su uceštvovali 18 od ukupno 22 poslanika iz ovog regionala. Ova komunikacija je održavana posredstvom organizovanja sastanaka gradana sa poslanicima u Kancelarijom Poslanika a posredstvom zajednickog foruma sa poslanicima, opština, civilnim društvom i zajednicom. Na prvom forumu koji je održan u avgustu mesecu 2009-te godine svi ovi ucesnici su odabrali zakon o šumama, kao najvažniji da bi se uticalo na lokalni nivo a u nastavku se projekat fokusirao na prenosu inicijativa pokrenutih od interesnih grupa a koje dolaze od lokalnog nivoa i pretvaraju se u preporuke za centralni nivo.

Tokom dvogodišnjeg perioda implementiranja ovog projekta, radeno je u raznovrsnim grupama sa svim stranama od interesa da bi se izanalizirao nacrt Zakona o šumama. Održavani su sastanci sa opština; Pec, Klina, Decane i Istok i to zajedno sa njihovim predsednicima tokom 2009-te godine, uraden je jedan zahtev za izradu jednog novog zakona o šumama i o prelasku kompetencija na lokalni nivo. Jedan ekspert naše organizacije je angažovan ispred radne grupe u Ministarstvu za Poljoprivredu, šumarstvo i Ruralni Razvoj (MPŠRR) na sastancima a na kojima je bio informisan o sadržavanju nacrtu zakona. Ovaj nacrt je potom na posebnim sastancima analiziran sa opštinskim direktorima direkcija za poljoprivredu i šumarstvo u Peci, decanima, Klini i Istoku, na sastancima sa civilnim društvom i zajednicom - predstavnicima sela u peci i Decanima, je diskutovano i sa grupom pravnih eksperata i eksperata šumarstva u Peci i Prištini. Preporuke svih ovih sastanaka su doble formu posebnih amandmana u nacrtu zakona. Jedan završni dokument koji obuhvata sve ove zahteve u 44 preporuke u nacrtu zakona za šume, je pripremljen za Ministarstvo Poljoprivrede i šumarstva i za Parlament Kosova, kao preporuke sa lokalnog nivoa tj opština, civilnog društva, zajednica kao i eksperata.

II - SASTANCI I PREPORUKE

Sastanci na Forumu poslanika sa opštinama, civilnim društvom i zajednicom

U okviru projekta i posredstvom povezujuće Kancelarije građani - poslanici "Syri i Vizionit" je sprovedla organizovanje tri foruma sa poslanicima iz regiona Peć i a koji su održani tokom 2009 - 2010 godina. Takvi sastanci su održavani svaka tri meseca u okviru takozvane "savetodavne grupe" kao dela doti nog projekta "Uticaj lokalnih grupa od interesa na centralni nivo".

Na ovim sastancima je bilo angažovano 14 poslanika Kosovskog Parlamenta, uzeli su učešća predsednici i podpredsednici opština, preko 10 ne-vladinih organizacija kao i predstavnici zajednica. Na svakom od ovih sastanaka je diskutovano o toku promena koje su se ticalle Zakona o šumama, a što je bilo odabранo od samih opština kao i od civilnog društva a što se i na prvom forumu istaklo kao najzabrinjavajuće pitanje u tom momentu. Drugi deo ovih sastanaka je dat na raspolaganje učesnicima kako bi istakli i druga pitanja vezana za razne potrebe koje ima ovaj region a vezano za predstavljanje u kosovskom parlamentu a poslanicima su preneseni zahtevi i razne potrebe koje tište i lokalnu vlast kao i zajednicu.

Na ovim sastancima sa poslanicima od strane opština i civilnog društva je traženo da se na centralnom nivou vlasti prenesu ovi zahtevi: poboljšanje vladinih grantova za opštinu Peć, izrada jednog novog zakona o šumama a ne njegova izmena kao što je na samom početku traženo od Parlamenta, kao i brojni drugi raznovrsni zahtevi. Na jednom od ovih sastanaka su odredena cetiri najznačajnija projekta za ovaj region a za koje opština sa poslanicima će se angažovati da uđu na vladinoj agendi a to su: gradska kanalizacija u Decanima, put Kucište - Boge, put koji vodi ka Livadama Istockim i veća pažnja oko recnog korita Bistricе. Sve ove cetiri pomenute problematike sada su već podržane od strane Vlade i u toku je njihovo realizovanje kao rešenje tih zabrinjavajućih pitanja.

Tri su zahtevi svih ovih sastanaka održani u lokalnom novou:

- Da se izradi jedan novi zakon o šumama
- Raspodela odgovornosti na dva nivoa i raspodjeljenje regionalnog menadžiranja šumama
- Obuhvatanje opština i zajednice na izradi novog zakona o šumama.

Sadržaj zapisnika sa ovih sastanaka je razdeljen do svih 23 poslanika iz cetiri opštine regiona Pec, obuhvatajuci ovde i sve one koji nisu imali mogućnosti da učestvuju na ovim sastancima, ali su dali svoje komentare na sadržinu zapisnika sa ovih sastanaka.

Prvi forum je održan 31 avgusta 2009-te godine u Peci, a učestvovali su poslanici: Ali Lajci, Adem Hajdaraj, Berim Ramosaj, Donika Kada, Ethem eku, Haki Šatri, Riza Smaka i Dževdet Neziraj. Od opština su učestvovali: predsednik Peci Ali Beriša; predsednik Decana Musa Beriša; Ali Suljca, predsedavajući opštinske Skupštine u Peci; Gazmend Muhadžeri, bivši poslanici, odbornici u SO Pec: od civilnog društva: NVO Atë Lorenc Mazreku, ASRD, Da branimo prirodu bez granica, USAID/ISC, Syri i Vizionit kao i mediji. Sa ovih sastanaka su proizašle sledeće preporuke:

- Zakon o šumama se izabira tako da bude zakon nad kojim ce se raditi od strane organizacije Syri i Vizionit kao i drugih učesnika do završetka samog projekta,
- Poslanici iz regiona Peci treba da harmonizuju svoj rad i da prenesu u skupštini lokalne tematike, koje tište gradane, kao što su: seca šuma, povecanje granta za opština Pec, izgradnju jednog socijalnog objekta u Peci, zaštita rečnih korita, i
- Da se otvori Kancelarija za Poslanike u Peci

Drugi forum je održan 16 decembra 2009 godine u Peci, a učestvovali su poslanici: Riza Smaka, Naser Rugova, Džavid Haljiti, Ali Lajci i Adem Hajdaraj; OSCE, ICO, ISC; Opština Pec: Ali Suljca, predsedavajući Opštinske Skupštine; Tahir Cukaj - direktor direkcije za poljoprivredu; Džafer Dema - direktor opštinske direkcije za zdravstvo i socijalno zbrinjavanje, Avdulj Lajci direktor inspekcijske službe, Pandeli Rugova šef i pravne kancelarije, itd; Istok: Agim Ademaj, direktor opštinske administracije; Fadil Bljakaj direktor direkcije za poljoprivredu, kao i Becir Meta opštinski zvanicnik za šumarstvo; Decane: Dželadin Maljaj, direktor opštinske direkcije za poljoprivredu i šumarstvo; Musa Muškoljaj opštinski zvanicnik za šumarstvo, Jašar Huljaj, i dr.; Kлина: auš Beriša iz direkcije za poljoprivredu i šumarstvo; nevladine organizacije: Da branimo prirodu bez granica, SNV, NVO Era - Pec, SHIP Decane, Udrženje planinara "Đeravica", NVO "Rugova, i dr. mediji kao i predstavnici zajednice, njih ukupno 47 osoba.

Sa sastanka su proizašle ove preporuke:

- Da se nastavi sa ovakvim sastancima. "Syri i Vizionit" da preuzme odgovornost da nakon dva meseca organizuje jedan sastanak za sve,
- Da se uradi novi zakon o šumama, je zahtev sa ovog sastanka,
- Na izradi ovoga zakona da se obuhvate opštine, konkretno sve opštine pe kog regiona zato što se ovo ti e uglavnom šuma, a to su zahtevali i predstavnici civilnog društva i zajednica,

- Predsedavajuci Parlamentarne komisije (ili ako može preneti i neko od ovih poslanika ovde), je dao garanciju koju na ovom sastanku da će biti uraden novi zakon o šumama, da prenese i u Parlamentu tokom usvajanja zakona na kome se radi. Tu da se odredi i vremenski rok a koji je prvo tromesecje 2010 godine,

- U slučaju da zakon nije u saglasnosti sa potrebama opština, cetiri opštine da preduzmu inicijativu da sprovedu tužbu Ustavnom Sudu

- Do usvajanja novog zakona o šumama, da se sprovodi zakon koji je na snazi trenutno i da se ne stvara zakonski vakuum

- Da poslanici što je više moguće koriste Kancelariju otvorenu za njih u Peci sa ciljem promovisanja jedne vrste novoga modela komuniciranja između poslanika i građana

Treci forum je održan 15 maja 2010 godine u Peci a na njemu su učestvovali: poslanik, Ali Ljajci, Armend Zemaj, Besa Gadžeri, Naim Maljoku, Naser Rugova, Riza Smaka, Safete Haderdonaj i Dževdet Neziri; a iz opština: Tahir Cukaj opštinski direktor Direkcije za poljoprivredu i šumarstvo u Peci; Pandeli Rugova, opštinski pravni zvanicnik, Pec; Zenun Zeca potpredsednik Opštine Klina; aš Beriša opštinski zvanicnik za poljoprivredu u Klini; Fadiil Bljakaj, direktor direkcije za poljoprivredu u Istoku; Deme eta, opštinski zvanicnik iz Istoka; Jeton Muškoljaj, Opština Decane; a iz civilnog društva: SNV, AgroKlina, Podguri, ASDR, Syri i Vizionit, deravica, Udruženje vlasnika šuma, KFOR, predstavnici zajednice iz Rugove kao i mediji. Sa sastanka su proizašli ovi zakljucchi:

- Vezano za Zakon o šumama kao i za Zakon o Otpadu, organizacija "Syri i Vizionit" ce na centralnom nivou preneti svaku vrstu primedbi, svaku vrstu sugestija koju imaju opštine, civilno društvo i ostali akteri vezano za ove zakone, dok Parlamentarnoj Komisiji za poljoprivredu i šumarstvo se pruža organozovanje zajedničkih sastanaka, javnih debata, idr.

- Na ponovnom razmatranju budžeta kao i na njegovom planiranju za 2010 godinu, poslanicima iz opština Pec, Klina, Decane i Istok je zatraženo da podrže ovih 4 projekta za region: asfaltiranje puta Pec - Boge, kanalizacija za gradsko područje u Decane, uređivanje korita reke Bistrice a isto tako i reke Beli Drim a naravno i posipanje puta do mesta zvanog Istocke Livade.

- Sa ovoga foruma je upucen poziv opštinama da rade na projektima kako bi ih poslanici mogli predstaviti u parlamentu, na parlamentarnim komisijama, a takođe i za kosovsku Vladu te Evropsku Zajednicu.

- Poziv se upućuje poslanicima, opštinama a naravno i građanima da iskoriste Kancelariju za poslanike Opštine Pec.

Sastanak sa opštinskim zvanicnicima i civilnim društvom u Peci vezano za promjene Zakona za šume, Pec, dana 09 decembra 2009 godine

Ucesnici: Tahir Cukaj - direktor opštinske direkcije za Poljoprivrednu i šumarstvo u Peci, Dželadin Maljaj, Direktor za poljoprivrednu i šumarstvo u opštini Decane; auš Beriša iz direkcije za poljoprivrednu i šumarstvo u opštini Klina; Musa Muškoljaj, iz opštinske direkcije za poljoprivrednu i šumarstvo u opštini Decane, Haki Tahirukaj, inženjer šumarstva u Decane; Rasim Sulja iz Policije Kosova; Pandeli Rugova, pravni službenik opštine Pec; Arianit Demaj, predstavnik mesne zajednice Rugova, NVO "Sacuvajmo prirodu bez granica", OC "Atë Lorenc Mazreku" kao i SiV.

Sa sastanaka sa direktorima su proizašli sledeće preporuke:

- Da se popiše situacija u šumama.
- Da se opštinama preda menadžiranje, planiranje i zaštita šuma.
- Da se ustavnom Sudu uputi pritužba na zakon, u slučaju da izostane saradnja i ako zakon bude neodgovarajući za opštine.
- treba obuhvatiti i zahteve opština kao uslovljavanje koje dolazi od strane samih opština

Sastanak sa opštinskim zvanicnicima i civilnim društvom u Peci vezano za promene zakona o šumama, Pec, 29 Marta 2010 godine.

Ucesnici: Tahir Cukaj, direktor opštinske direkcije PŠRR u Peci; Pandeli Rugova, opštinska kancelarija za pravna pitanja SO Peci; Fadil Bljakaj direktor direkcije za PŠRR u opštini Istok; Nasim Haradinaj, direktor PŠRR u opštini Decane; Šefcet Toljaj iz direkcije PERR opštine Decane; Muzli Mavraj iz direkcije PŠRR u opštini Istok kao i predstavnici SiV-a.

Sa sastanaka sa opštinskim direktorima nakon analize usvojenih promena na Zakonu o šumama proizašle su ove preporuke:

- Obuhvatanje opštinskih strucnjaka u komisiji za izradu novog zakona
- Obuhvatanje i Asocijacije Opština u komisiji za izradu zakona.
- Opštinama treba preneti kompetencije planiranja izuzev onih menadžerskih
- Vlada treba stvoriti budžet za implementiranje zakona pošto opštine neće imati budžetskih mogućnosti za ove stvari.

Debate sa gradanima:

Identifikovane problematike iz zajednice u odnosu sa Zakonom o šumama, sa sastanka sa predstavnicima sela u Rugovi, dana 22 aprila 2011 godine, su:

- Da se predvidi vlasnicko pravo za privatne posednike ovih šuma
- Da se u zakonu navedu i "seoska vlasništva"
- Da se sproveđe snimanje kao i razgranicavanje šumske vlasništva
- Da se stvori šumski katalog
- Da se u godišnjim planiranjima šumskog menadžiranja obuhvati i zajednica, u - planovima za otudivanje vlasništva, i td
- Da zakon predvodi i angažovanje osoblja koje treba imati opština za implementiranje ovog novog zakona, prenošenje sa drugih organizacija na opštini
- Da zakon usledi kao sled drugih zakona koji rešavaju probleme koje ima zajednica u regionu Rugove, kao npr. Zakon o vlasništvu, Zakon o povraćaju poseda bivšim vlasnicima
- Da se stvori jedna komisija koja će predstavljati zajednicu

Problematike identifikovane od zajednice u odnosu na Zakon o šumama sa sastanka sa predstavnicima sela u opštini Decane, dana 29 aprila 2011 godine, su:

- Inventar šumske ekonomije da se u potpunosti prebaci na opštine

- Prihodi od taksi trebaju se u iznosu od 40 posto zadržati opštini a ostatak od 60 posto da idu ministarstvu a ne kao do sada što je bilo a to je 30 sa 70 posto

- Kažnjavanje za nanošenje šteta u šumama da se sankcionisu i valjano utvrde na nacin da sudstvo nema puno prostora za manevrisanje

- Zajedno sa taksom za šume treba da se stvori i jedan dodatni fond za otvaranje šumskih puteva a koji bi mogli služiti i za stocarstvo, emergentnost idr.

- Zakonom da budu adekvatno tretirane i privatne šume, na Kosovu ima 40 posto šuma koje su u privatnom vlasništvu dok se u samom zakonu spominju samo u tri recenice.

- Zakon i podzakonski akti trebaju utvrditi obaveze koje dobija firma a koja dobije tendere u smislu čišćenja i sakupljanja preostale sekundarne sirovine, i drugo.

- Proglašenje jednog moratorijuma na secu šuma u dužini 3 - 5 godina, a u tom periodu da se samo sprovodi čišćenje šuma

- Da se na opštine prenesu kompetencije potpounog menadžiranja (uključujući tu otklanjanje šteta, planiranja, i td)

Zyra Ndërlidhëse Qytetarë - Deputetë

Orari i Punës
09 - 12
Çdo ditë puna

III - FUNKCIIONI SANJE KANCELARIJE ZA POSLANIKE

Povezivajuca kancelarija gradani - poslanici je otvorena dana 16 decembra 2009 godine u zgradbi Opštine Pec kao deo projekta "Uticaj lokalnih grupa od interesa na donošenje odluka na centralnom nivou" a koji je realizovan od strane NVO-a "Syri i Vizionit" u Peci sa finansijskom podrškom od USAID/ISC. Ova kancelarija kao deo projekta je imala namenu da omoguci uticanje na centralnom nivou - na kosovsko zakonodavstvo, da se cuje i glas gradana i ostalih grupa od interesa sa lokalnog nivoa. Prezentacija ideje o otvaranju doticne kancelarije je uradeno na sastanku koji je sazvan i održan avgusta meseca a na kom su sudelovali i osam ovdašnjih poslanika iz Kosovske skupštine, predsednici koji predstavljaju cetiri opštine iz ovoga regiona, predstavnici civilnog društva i same zajednice. Nakon ovoga, opština je pokazala spremnost da osloboди i ustavi jednu kancelariju u opštinskom objektu, za potrebe ovoga projekta i tu je smeštena Kancelarija za Poslanike.

Povezujuca kancelarija relacije gradani - poslanici je funkcionalisala do raspушtanja kosovskog Parlamenta i to do dana 02 novembra 2010 godine, radeci takoj svakim radnim danom i to u terminu od 09 - 12 casova. U toku jednogodišnjeg funkcionisanja, u raznim aktivnostima i raznovrsnim formama su obuhvacena 18-oricu poslanika od ukupno njih 22 koji poticu iz peckog regiona a aktuelni su zastupnici u Parlamentu Kosova.

U ovom periodu Kancelarija je bila na usluzi poslanicima, gradnima, organizacijama i razlicitim grupama iz zajednice, direktorijatima opština kao i mnogim drugima a sa ciljem da pomognu uzajamno kontaktiranje, razmenu informacija i olakšavanje organizovanja sastanaka pružajuci im također i dokumentaciju, zakone, nacrte zakona, zapisnike, datume sastanaka ili dnevni red Skupštine ili parlamentarnih komisija, njihove zahteve u odnosu sa poslanicima iz regiona Pec i u opšte o radu Skupštine Kosova, i dr.

Aranžiranje sastanak gradanima sa poslanicima. Tokom funkcionisanja kancelarije ra=eno je aranžiranje sastanaka na relaciji gradani - poslanici, a koji su održavani u Peci, ali i u decanima kao i u Istoku. Ovi sastanci su funkcionalisali kao dan za sastanke posvećeni gradanima i njihovim potrebama, a poslanici su uzimali beleškš kako bi se interesovali za iznesene pojedinosti. Takvi sastanci su potrajali i po dva sata a na njima su predstavljeni individualni problemi ili oni lokalnog karaktera koji tiše gradane destinirajuci ih poslanicima. U opšte na ovim sastancima sa poslanicima je obuhvaceno 10 poslanika, a neki od njih su i po nekoliko puta bili na ovim sastanicima. Odabir gostujućih poslanika je raden po interesovanju gradana a koji koji su se zainteresovali da se sretnu sa odredenim poslanicima.

Na ovim sastancima je u estvovalo na stotine građana i istaknuto je na desetine raznovrsnih pitanja.

Sastanci su održavani u prostoriji Kancelarije za Poslanike a koja je smeštena u zgradbi Opštine Pec. Poslanik Riza Smaka je cak tri puta održao ovakav sastanak sa gradanima, dok su u kancelariji u Peci sa gradanima se susreli Naser Rugova, Ali Ljajci, Adem Hajdari, Dževdet Neziri i Numan Balic. U Decane, u organizaciji od strane naše kancelarije, u Domu Kulture "Jusuf Gërvalla" je održan sastanak sa poslanicima Rita Hajzeri i Škumbin Demalijaj, dok je u Istoku sa poslanicima Donikom Kadaj - Bujupi kao i sa Hakijom Šatrijem, održano u kancelariji koja je ustupljena od strane Opštine Istok na prvom spratu Opštinske Skupštine.

Tokom ovih sastanaka gradani su istakli najrazlicitije teme i proizašlo je mnoštvo problema koji tište kao i mnoga interesovanja za zakone, a neki od njih su i propracenii prosle=eni od ovih parlamentaraca i u Kosovskom Parlamentu.

Za organizovanje ovih sastanaka je razdeljeno mnoštvo obaveštenja na najfrekventnijim mestima u gradu i upoznati su gradani o mestu i vremenu gde se mogu sresti sa poslanikom. Poslano je i saopštenje za medije, takode i Kancelariji za Informisanje pri Skupštini Opštine, kao i uradena je jedna reklama na lokalnoj televiziji, a naravno i jedno obaveštenje u formi saopštenja i lokalnim radio stanicama a koje su to prenosile po nekoliko puta tokom dana. neki gradani su kontaktirani i posredstvom brojeva telefona a koje su ranije ostavili u Kancelariji za Poslanike a kad su zatražili sastanak sa tim odredenim poslanicima.

Pitanja istaknuta na sastancima gradana sa poslanicima:

Na ovim sastancima su učešća uzeli stotine gradana i istaknuta su brojna pitanja koja ih tište. Za neke od tih sastanaka, poslanici koji su bili informisani su potom dali i odgovore ili su tu na licu mesta dali sugestije gradanima, dok za neke od njih, poslanici su dali obecanja da ce se raspitati i da ce vratiti odgovor nakon što kontaktiraju odgovorne zvanicnike.

Teme koje su diskutovane na sastancima gradani - poslanici a koje su bile najcešće interesantne za gradane za rešavanje tih pitanja iliti aktuelnih problema su: zaštita šuma u peckom regionu, stvaranje nacionalnog parka u Prokletijama, odre=ivanje granicne linije sa Crnom Gorom, zakon o poseduima i problematikama vezanim za nacionalizovane posede, poboljšanje infrastrukture na raznim lokacijama, izgradnja jednog socijalnog objekta od strane Vlade za grad Pec, povecanje vladinog granta za Pec, izgradnja preostalih kuca spaljenih tokom rata, pružanje podrške poljoprivredi, iznalaženje nacina za pomoc socijalnim slučajevima, penzionerima, i drugima.

Evo i neka od pitanja koja su podstaknuta kao pitanja parlamentarcima a takođe i prenesena u kosovskoj Skupštini od doticnih poslanika iz regiona Pec: pitanje objekta za stanovanje za socijalne slučajeve u Peci, odmah nakon sastanka u Peci to pitanje je predstavljeno u Parlamentu; pitanje zaštite šuma a takođe i prenošenje kompetencija za menadžiranje šumama na opštini a što je u parlamentu pokrenuto u septembru 2009 godine; takođe i na parlamentarnoj komisiji za poljoprivrednu i šumarstvo kao i na samoj skupštini su predstavljeni zahtevi opština regiona za amandmane Zakona o šumama i o izradivanju novog zakona za tu materiju, a što je bio jedan od zahteva upucen tacno ovoj komisiji i parlamentu. Podstaknuta su i druga pitanja u Skupštini kao ona o poljoprivredi, turizmu, granicnoj liniji sa Crnom Gorom, posedima, i sl.

Rasturanje materijala vezano za rad Parlamenta:
Osim sastanaka Kancelarija se bavila i pracenjem zakona i usvajanja nacrt-a zakona u Kosovskom Parlamentu, a takođe je radeno i rasturanje materijala po potrebama koje su se pokazivale kod gradana i subjekata vezano za rad Parlamenta.

Najprije opštinama, direkcijama i raznim sektorima su dostavljene kopije jednogodišnjih planova rada po parlamentarnim komisijama Skupštine Kosova u cetiri opštine za sve sektore. Tako da su opštine, doticne direkcije pravovremeno bile informisane kada se usvajaju određeni zakoni, i to na nacin kako bi pravovremeno mogli dostaviti svoje reakcije ili sugestije. Ovi planovi, zavisno od samih sektora, su razdeljeni i po drugim institucijama kao što su sudstvo, policija, i dr. zavisno od sadržine zakona i implikacija koje on zapravo ima.

Za opštine je davano iz jedne faze u drugu nacrt zakona o šumama kao i zakon o otpadu, zakoni koji prenose ovlašćenja opštinama u ovim sektorima, i to u vreme kad opštinske direkcije uopšte i nisu ni bile informisane o sadržini.

Osim materijala iz Parlamenta, Kancelarija je na skupštinskoj adresi uputila nekoliko zahteva sa lokalnog nivoa. Najpre je parlamentu predat jedan zahtev a koji je iniciran od strane ove Kancelarije a potpisana od predsednika ovih cetiri opštine a u vezi sa sadržinom novog zakona o šumama, potom je zahtevano od Parlamentarne Komisije za poljoprivrednu i šumarstvo, da tokom usvajanja amandmana na ovaj zakon da se uvaže i zahtevi opština da se stvari jedan novi zakon a na kraju i jedan dokumenat od oko 30 sugestija od strane opština, eksperata i civilnog društva, vezano za nacrt-zakona o šumama, je upucen Ministarstvu za Poljoprivredu kao i parlamentarnoj komisiji za poljoprivrednu i šumarstvo.

Procenjivanje rada povezivajuće Kancelarije:

Povezivajuća Kancelarija gradani - poslanici je ocenjena kako od gradana, poslanika i Skupštine Kosova a takođe i od opština doticnog regiona. Svi oni koji su posetili i koji su upoznati sa radom i njenim funkcionisanjem iz prve ruke, ocenili su je kao dobar model koji omogucava predstavljanje problema i njihov moguci izbor ili njihovo dalje pracenje u parlamentu.

Na raznovrsnim sastancima civilnog društva (od NDI, Tacso) a također i u nekoliko studija (KDI, naucna studija profesora Mujë Uka na meduuniverzitetskoj konferenciji Bosne i Kosova, i dr), ova povezivajuća kancelarija gradani - poslanici je videna kao dobar model nacina funkcionisanja jedne kancelarije a koja će vršiti funkciju povezivanja sa poslanicima, opštinama i gradanima. Pošto je civilno društvo i modnarodne organizacije koje funkcionišu na Kosovu konstantno su zainteresovani da povecaju komunikaciju među poslanicima i gradanima je zatraženo da i u drugim gradovima širom Kosova da se otvore ovakve kancelarije, a šta se u nekoj skorijoj buducnosti očekuje a šta se bazira na fondove koje ima sami parlament ali i podrškom donatora.

Posao kancelarije i svaka od aktivnosti organizovana od ove kancelarije je proparceno od elektronskih medija kao i onih štampanih, a koji su objavljivali desetine novinskih clanaka i priloga a kojima su afirmisali rad ove kancelarije. Sama kancelarija je angažovala poslanike iz Parlamenta kao i samu Vladu a koji su ucestvovali na javnim televizijskim debatama sprovedene u okviru ovog istog projekta, a koji se implementira od strane NVO-a Syri i Vizionit iz Peci, a na kojima su oni informisali gradane o pitanjima sprovedbe zahteva koji im dolaze iz Peci a vezano za zakonodavstvo Kosova.

IV - DOKUMENTI I PUBLIKACIJE

Tokom realizacije a i potreba projekta izradeno je nekoliko dokumenata a koji su upuceni centralnim institucijama kako bi se uzeli i ubzir kao potrebe zajednice a i lokalnog nivoa.

Upitnik za opštine - direkcije za poljoprivredu i šumarstvo, vezano za projektirani zakon za promene i popunjavanje zakona o šumama. Tokom meseca septembra 2009 godine posredstvom jednog upitnika dizajniranog od strane Syri i Vizonit prikupljene su informacije iz opštinskih direkcija, o stavovima opština, kolicini informacija i njihove obuhvacenosti na izradi zakona. Rezultati su bili takvi da nijedna od opština Pec, Decane, Kline i Istok nisu informisane o nacrtu zakona, o njegovoj sadržini kao ni o rokovima njihovih usvajanja a i o tome koliko zapravo opština i hoće da bude obuhvaceno u ovom procesu.

Zahtevi za obuhvacenost: U jednom od dokumenata pripremljenom u okviru našeg projekta, predsednici cetiriju opština su oktobra mesecea 2009 godine potpisali zahtev koji je upucen Ministarstvu za Poljoprivredu i Šumarstvo a u kom su izneti ključni zahtevi koje one imaju: izrada novog zakona o šumama, prenošenje kompetencija o Šumarstvu sa ministarstava na opštine, raspodela odgovornosti na dva nivoa i raspodjeljivanje menadžiranja šumama kao i obuhvatanje opština na izradi novog zakona o šumama.

Zahtev upucen Ministarstvu za Poljoprivredu i parlamentarnoj komisiji:

Sa zahtevima opština iz regionala: Peci, Kline, Decanima i Istokom, potpisanih od predsednika i sa priloženim preporukama sa foruma sa poslanicima, sastancima sa opštinskim direkcijama, civilnim društvom i zajednicom, Syri i Vizonit se obratila ovima dveju institucijama sa jednim zahtevom za izradu jednog novog zakona o šumama i za obuhvatanje lokalnog nivoa vlasti u ovaj proces.

Zahtev upucen Ministarstvu Poljoprivrede kao i radnoj grupi za izradu zakona:

Zasnovano na preporukama sa sastanka koji je organizovala OSCE iz Peci tokom oktobra 2009 godine, Syri i Vizonit, nakon što je predstavila svoj rad se obratila sa jednim zahtevom ovim institucijama da preuzima odgovornost za organizovanje, finansiranje i skupljanje u jednom sve strane uključujući i opštine iz regionala, na nacin da radnoj grupi za izradu zakona i parlamentarnoj komisiji prenese informacije kao i zahteve ovog regiona.

Zahtevi u smislu garancije za izradu novog zakona: Parlamentarna komisija za poljoprivredu i šumarstvo u prvim danima usvajanja i stavljanja amandmana za promenu zakona o šumarstvu, aprila meseca 2010 godine, je podnet jedan zahtev a kojim se zahtevalo od predsednika ove komisije, poslanika Nasera Rugove da skupština prije usvajanja amandmana garantuje da će ova promena zakona biti samo privremen kao i da će se izraditi novi zakon o šumama onako kako je zahtevano od samih opština, ili u suprotnom Syri i Vizionit ce mobilizovati i opštine i uputice poziv poslanicima iz ovog regiona da se ne odazovu na glasanju.

Preporuke eksperata:

Tekst sa 44 preporuke za promene nacrta zakona o šumama, dizajnirane od strane eksperata na pet ekspertskeh koji su održani tokom 2010 i 2011 godina u Peci i Prištini sadrže sve zahteve koji su sakupljeni sa sastanaka sa gradanima, od opština, od zahteva koji su sачinjeni tokom realizacije projekta i pretvoreni u završni dokument a koji se dostavlja Ministarstvu Poljoprivrede, Vladi i Parlamentu pre nego što se usvoji novi zakon na nacin da doticne instance budu informisane o nedostacima zakona kao i o zahtevima pridošlim sa lokalnog nivoa.

Tri debate na TV: Kako bi informisali gradane o zakonu o šumama u okviru projekta su održane tri televizijske debate na lokalnom mediju TV Dukagjini. Na ovoj debati je također sprovedeno suceljavanje predstavnika vlade i zakonodavstva na lokalnom nivou a sudelovali su i predsedavajući; Parlamentarne Komisije za poljoprivredu i šumarstvo - Naser Rugova, Direktor departmana za šume pri Ministarstvu Poljoprivrede Hisen Abazi, Opštine Pec i Decani, eksperți iz oblasti prava i šumarstva kao i predstavnici civilnog društva.

Publikacije i clanci: Aktivnosti projekta i organizovani sastanci su propraceni i od strane medija koji su prenosili dogadaj na afirmativan nacin o samom projektu kao i njegovim dostignucima. Najmanje 35 novinskih clanaka je uradeno od strane pisanih kosovskih medija a i dosta onih van Kosova su predstavili rad i realizaciju ovog projekta. Za potrebe projekta od same naše organizacije je stampana i jedna brošura kao i jedan flajer sa sadržinom projekta a koji su razdeljeni gradanima.

Ky publikim është mundësuar me përkrahjen e Agjencisë së Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID) dhe Institutit për Komunitete të Qëndrueshme (ISC) përmes Programit për Fuqizimin e Shoqërisë Civile në Kosovë (K-CSSP). Opinionet e shprehura në këtë publikim janë të autorit. This publication is made possible through support provided by the U.S. Agency for International Development Mission in Kosovo USAID and Institute for Sustainable Community through program for Strengthen Civil Society in Kosovo (K-CSSP). The opinions expressed herein are those of the author. Ova publikacija omogu ena je uz podršku Misije Ameri ke agencije za me unarodni razvoj na Kosovu (USAID) i Instituta za održive zajednice kroz Program jacaanja kosovskog civilnog društva (K-CSSP). Mišljenja izražena u njoj su mišljenja autora